THE LITHUANIAN FOUNDATION GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON 25, D. C.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29, ILLINOIS
TELEPHONE: LUDLOW 5-9500

VOL. XLV | Price 10¢ | PENKTADIENIS, RUGPIŪČIO (AUGUST) 4, 1961 | Kaina 10 c. | Nr. 181

KAS GI KALTAS DĖL KUBOS?

Kubos karinis pasirengimas labai sustiprėjo

NEW YORKAS. — Praėjo apie 3 mėnesiai nuo nepavykusios Kubos invazijos ir šis Castro priešų nepasisekimas labai sustiprino jo autoritetą ir valdžią. Balandžio 17 dieną 1,500 - 1,600 prieš Castrą nusistačiusių kubiečių bandė nuversti Kubos diktatūrą.

Invazijos metu Kuba turėjo tik 9 karinius senesnės gamybos lėktuvus, tik 3 sprausminius — T 33 apmokymui skirtus lėktuvus; apie 200,000 kareivių (jų tarpe daug moterų) buvo ginkluoti čekų ir rusų pap rastais ginklais; toji kariuomenė buvo menkai parengta ir nepatikima. Tik apie 20,000 kariuomenės buvo geriau parengtos, kuri turėjo apie 50 rusų gamybos tankų. Tokiam mažam kraštui tai buvo gana reikšmingas karinis stiprumas. Tuo metu Kuboje buvo apie 2,000 partizanų, kovojančių prieš Castro režimą.

Šiandien gi Kubos karinis pasirengimas labai sustiprėjo. Apie 20 - 30 rusiškų MIG - 17 karo lėktuvų gauta; iš Čekoslovakijos grįžta kubiečiai lakūnai apmokyti valdyti naujai gautus sprausminius lėktuvus, kariuomenė apginkluota geresniais ginklais, kurie ateina iš komunistinio bloko valstybių, pačių kareivių moralė ir nuotaika irgi pakrypo į Castro pusę po nepavykusios invazijos. Partizaninis judėjimas, atrodo, yra visai užslopintas. Castro vyriausybės nuvertimas šiuo metu būtų sunkiai įmanomas, net ir įsikišus jėgoms iš užsienio. Komunizmo vėžys atsirado visai prie pat Jungtinių Amerikos Valstybių krantų. Baiminamasi, kaltinama, ieškoma priežasčių, kodėl ši grėsmė čia atsirado. Chicago American korespondentas H. Baldwin rugpiūčio 1 ir 2 d. pakartoja jau žinomus faktus, paduoda tačiau ir naujų, kuriuos bus verta bent trumpai suminėti.

*

Kubos invazijos planai jau buvo rengiami 1960 metų pavasarį prezidento Eisenhowerio vyriausybės. Slaptajai žvalgybai CIA buvo pavesta organizuoti, lavinti ir apginkluoti kubiečius pabėgėlius. Jungtinių Amerikos Valstybių karinei vadovybei nebuvo smulkiai praneš ta apie šią veiklą, bet vėliau paaiškėjo visas planas. Tiek prie Eisenhowerio, tiek jau Kennedy tapus prezidentu, Jungtinių Amerikos Valstybių kariuo menė neturėjo tiesioginių uždavinių parengiant ir vykdant invaziją Kubon. Eisenhowerio vyriausybė planavo tik suorganizuoti mažus dalinius iš kubiečių pabėgėlių ir juos pasiųsti partizanų pagalbon. Vėliau šis planas buvo pakeistas ta prasme, kad nutarta tuos dalinius sujungti ir išlaipinti vienoje vietoje, idant parengus atspirtį sukilėliams.

Kennedy vyriausybė šį planą dar keitė. Buvo neslepiama, kad Jungtinėse Amerikos Valstybėse organizuojami sukilėlių daliniai, kad jie privačių asmenų yra apmokomi ir apginkluojami. Spaudoje vis daugiau žinių pasirodydavo, kad Gvatemaloje ir Floridoje yra stovyklos, kuriose treniruojami partizanai Castro režimui nuversti. Kadangi tie gandai buvo plačiai žinomi, todėl prezidentas Kennedy balandžio mėn. 12 dieną (5 dienas prieš invaziją) paskelbė, kad Jungtinės Amerikos Valsty bės jokiu būdu nemėgins jėga nuversti Castro. Netiesioginis įsikišimas tačiau nebuvo nuslepiamas. Prieš dvi dienas ligi invazijos keletas karinių lėktuvų bombardavo kai kuriuos Kubos aerodromus. Tie lėktuvai buvo amerikiečių, bet pilotai — kubiečiai.

Invazija į Kubą prasidėjo iš Centro Amerikos, ją sekė Jungtinių Amerikos Valstybių karo laivai. Jiems buvo įsakyta laikytis teritoriniuose vandenyse, ne arčiau 3 mylių nuo Kubos, tačiau būti pasirengus visokioms galimybėms. Prieš pat invaziją turėjo būti bombarduo jami Kubos aerodromai su tupinčiais lėktuvais. B 26 amerikiečių lėktuvai su kubiečiais pilotais šios užduoties negalėjo atlikti, nes iš Baltųjų Rūmų atėjo įsakymas, uždraudžiąs šį bombardavimą. Manoma, kad to įsakymo autorius buvęs valstybės sekretorius D. Rusk, kuris pabūgo priešingos reakcijos Jungtinėse Tautose, ypač iš Pietų Amerikos valstybių pusės. Invazijos metu buvo duotas leidimas bombarduoti, bet jau pavėluotai. Tie Kubos lėktuvai tuoj nuskandino 2 sukilėlių laivus su kariais ir ginklais. Trys Castro sprausminiai lėktuvai nu mušė B 26 negreitus lėktuvus ir sukilėliai, netekę šovinių ir paramos, turėjo pasiduoti.

*

Nedidelis kubiečių sukilėlių dalinys (apie 1,500 vyrų) buvo gerai parengtas ir apginkluotas — prilygo tokiam pat daliniui amerikiečių kariuomenės. Jie narsiai kovėsi prieš Castro kariuomenę, kol turėjo pasiduoti nelaisvėn, nes išsibaigė šaudmenys ir nebuvo sulaukta paramos. Castro kariuomenei buvo padaryta daugiau nuostolių negu oficialiai buvo paskelbta. To pralaimėjimo priežastis buvo ne sukilėlių gretose, bet Washingtono nesusigaudyme. Daug kas iš Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybės buvo atsakingas už invazijos pasisekimą ar pralaimėjimą, tačiau oficialiai

(Nukelta į 6 psl.)

60,000 asmenų pabėgo iš Angolos

BRAZZAVILLE, Kongas. — Pasak pranešimų nuo pietinio Kongo pasienio, 60,000 angoliečių pabėgėlių peržengė pasienį. Tai užvakar atskleidė Jungtinių Tautų kalbėtojas. Kalbėtojas pareiškė, jog pranešimai atėję iš Kaembos, apie 24 mylios šiaurėje nuo buvusio prancūzų Kongo pasienio su portugalų teritorija.

Indonezija uždarė raudonųjų laikraštį

JAKARTA, Indonezija. — Kariniai pareigūnai Jakartoje rugpiūčio 1 dieną uždarė Indonezijos komunistų partijos organą "Harian Rakjat" neribotam laikui. Laikraštis persispausdino straipsnius iš JAV žurnalų "Time" ir "Life", kuriuos vyriausybė uždraudė, nes juose buvo kalbama apie dvi cukraus įmones, įveliant ir vyriausybę.

Padaugėjo 37,007 tarnautojai

WASHINGTONAS. — Senatorius Harry F. Byrd (D., Va.) užvakar pranešė, jog padidėjo 37,007 civiliai tarnautojai vyriausybės departamentuose praėjusiais finansiniais metais. Bir želio 30 dieną viso buvo 2,419, 681 tarnautojas, palyginant su 2,382,674 prieš vienerius metus.

Lietuvių delegacija Washingtone dėl Kuchel-Lipscomb rezoliucijos

WASHINGTONAS. — Kuchel - Lipscomb rezoliucijos pravedimo reikalu Washingtone lankėsi lietuvių delegacija. Ją sudarė A. Skirius iš Los Angeles, J. Stukas iš New Yorko ir V. Volertas iš Baltimorės. Delegacija betn po du kartus tarėsi su senatoriumi Tt. H. Kuchel, kongresmanu Glenard P. Lipscomb ir su kitais įtakingais Amerikos valdžios pareigūnais.

Pirmosios gautos žinios iš Vašingtono yra padrąsinančios.

— Darykite tolimesnį stiprų spaudimą rezoliucijų reikalu, — pataria lietuvių draugai kongrese ir senate. Alto Los Angeles skyriaus pirmininkas inž. J. Jodelė kviečia skubų valdybos posėdį tolimesniems žingsniams pramatyti.

Didesnis Meksikos eksportas

MEXICO CITY. — Meksikos eksportas per 1961 metų pirmuosius keturis mėnesius buvo $230,400,000 vertės, daugiau $44,200,000 nei buvo 1960 m. tuo pačiu laikotarpiu.

● **Vakarų Afrikos Dahomey** valstybė rugpiūčio 1 dieną užėmė mažą portugalų Ajudos enklavę (teritoriją). Portugalų vyriausias pareigūnas ištremtas į kaimyninę Nigeriją.

— **JAV U-2 Powers** rašo, jog jis būsias paroliuotas iš sovietų kalėjimo.

KALENDORIUS

Rugpiūčio 4 d.: šv. Dominikas, Gerimantas, Smilgė.

Rugpiūčio 5 d.: Švč. P. Marijos Snieginės, Rimtas.

Saulė teka 5:46, leidžias 8:08.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėje šiandien — dalinai apsiniaukę, šilta, galimas lietus, apie 80 laipsnių; rytoj — dalinai apsiniaukę, vėsiau.

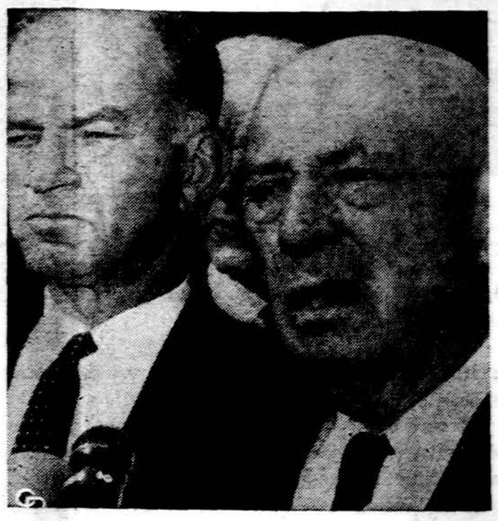

Kongreso demokratai vadai kalbasi su korespondentais, baigus užkandžius su prezidentu Kennedy. Iškėlus prezidentui, vadai pažadėjo kreiptis į visuomenę, kad būtų paremta valstybės galvos ilgalaikė užsieninės pagalbos programa, siūlant penkių metų finansavimą ir nepriimti jokių nuolaidų. Programą remia senato užsienio reikalų komisijos pirmininkas William Fulbright (D., Ark.) (kairėje), atstovų rūmų pirmininkas Sam Rayburn (dešinėje) ir atstovas John McCormick (D., Mass.) (dalinai matomas).

Mirė kardinolas Canali

Vatikano miesto tarybos pirmininkas

VATIKANAS. — Kardinolas Canali, 87 metų, per 21 metus buvęs Vatikano miesto tarybos pirmininkas, vakar mirė plaučių uždegimo liga.

Jo mirtis atėjo po keturių dienų, staigiai mirus kardinolui Domenico Tardini, Vatikano valstybės sekretoriui. Dabar kardinolų kolegija turi 82 narius. Kardinolas Canali ilgai kentėjo kraujo apytakos susitrukdymu. Plaučių uždegimas jį ištiko praėjusią savaitę.

Popiežius Jonas XXIII jį vizitavo sekmadienio vakare, mirus kardinolui Tardini. Kardinolas Canali buvo Vatikano valstybės pontifikalinės komisijos pirmininkas. Šią komisiją popiežius Pijus XII sudarė 1939 metais.

Kardinolas Canali

Kardinolas Spellman dalyvavo Tardini laidotuvėse

ROMA. Kardinolas Francis Spellman, New Yorko arkivyskupas, rugpiūčio 2 dieną dalyvavo kardinolo Tardini, Vatikano valstybės sekretoriaus, laidotuvėse. Pamaldos už a. a. Tardini vėlę buvo šv. Petro bazilikoje, dalyvaujant popiežiui Jonui XXIII. Apie 50 valstybių diplomatų taip pat atstovavo.

Robert Kennedy išvyko į Afriką

WASHINGTONAS. — Atty Gen. Robert F. Kennedy rugpiūčio 2 dieną išvyko į Afriką dalyvauti rugpiūčio 6 - 7 d. Ivory Pajūrio nepriklausomybės iškilmėse. Jis vežasi su savim Baltųjų Rūmų kvietimą prezidentui Felix Houphouett - Brigny vizituoti Jungtines Amerikos Valstybes sekančiais metais.

Labai skaudi nelaimė kelionėje

LUCERNAS, Šveicarija. — Autobusas, vežęs 35 amerikiečius turistus, dauguma jų buvo mokytojos, užvakar sutrenktas į šoną sunkvežimio pavojingame kalno kelyje, įkrito į Lucernos ežerą. Pasak policijos pranešimo, 16 amerikiečių žuvo vandenyje.

Atidėta Eichmano byla

JERUZALĖ. — Eichmano byla atidėta nuo rugpiūčio 2 d. iki rugpiūčio 8 d. Pasak teismo pareiškimo, vienas iš teisėjų B. Halevy susirgęs.

Dienraščio "XX Amžiaus", nuo kurio pasirodymo šiemet sueina 25 m., redaktorių ir administracijos žmonių grupelė, pripuolamai susitikusi "Draugo" patalpose Chicagoje. Sėdi (iš kairės į dešinę) buvęs "XX Amžiaus" redaktorius kun. dr. J. Prunskis, to dienraščio iniciatoriai ir red. kolektyvo nariai prof. J. Brazaitis ir prof. kun. St. Yla. Stovi "XX A." red. narys V. Rygertas ir dienraštį leidusios "Žaibo" bendr. valdybos narys Andr. Daugirdas. (Nuotr. "Draugo")

Chruščevas vėl nori Rytų - Vakarų viršūnių konferencijos

Italija eis kartu su savo vakariečiais sąjungininkais

MASKVA. — Italų ministeris pirmininkas Amintore Fanfani užvakar Kremliuje ne tik pietavo, bet ir atvirai informavo sovietų diktatorių Chruščevą, jog Italija stovės kartu su savo vakariečiais sąjungininkais.

Pasak italų šaltinių, Fanfani pasakė Chruščevui, kad ne viškas padaryta išspręsti Berlyno krizės prie konferencijos stalo. Moterų nebuvo prie vaišių stalo, ant kurio gulėjo kaviarų, jautiena ir stovėjo vodkos bonkos.

Pietūs sekė po trijų valandų privačios konferencijos, kuri bu vusi mandagi ir rami.

Anot italų šaltinių, Chruščevas Italijos premjerui Fanfani pasakė, jog Rusija nelaukianti karo dėl Berlyno ir pasiūlys pasikalbėjimus išspręsti padalinto miesto problemą bent vieną kartą ir visam laikui.

Chruščevas, išdėstęs Rusijos poziciją, paklausė italų premjerą, ką turėtų Rusija daryti išvengti karo dėl Berlyno.

Fanfani atsakė, kad Berlyno krizės sukeltos Maskvoje ir Italija neatsakys į Kremliaus klausimą.

— **Sovietų diktatorius Chruščevas** italų premjerui Fanfani pareiškė, jog turėtų būti Rytų - Vakarų viršūnių konferencija Berlyno krizės klausimui išspręsti.

Abejotina, ar rytų Vokietija kovotų už sovietus

WASHINGTONAS. — Gynybos sekretorius Robert S. Mc Namara įsitikinęs, jog Sovietų Sąjungos premjeras Chruščevas labai abejojąs, ar rytinė Vokietija kovotų už jį konflikte dėl Berlyno.

Tai jis pasakė atstovų rūmų ginkluotų jėgų komisijai.

Japonų protestas prieš Mikojano vizitą

TOKIO. — Japonai dešiniosios partijos nariai pasakė vyriausybei, jog jie griežtai yra priešingi Sovietų Sąjungos vice premjero Mikojano vizitui šį mėnesį. Japonų sąjungos atstovai pasakė, kad vizitas "yra prieš japonų tautos jausmus".

Sovietų pasiuntinys Bonnoje iškviestas Maskvon

BONNA, Vokietija. — Sovietų Sąjungos ambasadorius vakarų Vokietijoje Andrei A. Smirnov iškviestas Maskvon. Tai užvakar pranešė Sovietų ambasada.

Smirnov išvyko sekmadienį. Smulkmenos nepaskelbtos.

Smirnov grįžo iš atostogų prie Juodųjų jūrų prieš 3 savaites. Jis tarėsi su aukštais užsienio reikalų ministerijos pareigūnais Maskvoje.

Nuslinkimai prarijo miestelį

NEW DELHI. — Visa eilė žemės nuslinkimų užvakar prarijo Chamoli miestelį prie Tibeto pasienio ir jo 50 gyventojų žuvo.

Peru prezidentas Brazilijoje

BRASILIA, Brazilija. — Peru prezidentas Manuel Prado y Ugarteche liepos 31 dieną atvyko į šią naują sostinę. Jis yra pirmoji užsienio valstybės galva praleidusi naktį Brazilijos naujuose Baltuose Rūmuose.

NAUJAUSIOS ŽINIOS

— **Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministeris Andrei Gromyko** vakar priėmė Amerikos, Britanijos ir Prancūzijos ambasadorius Maskvoje ir įteikė jiems Kremliaus atsakymą į vakariečių notas Berlyno klausimu. Vakariečiai Sovietų Sąjungai įteikė notas praėjusį mėnesį.

— **Komunistai** vakar uždarė Berlyną tūkstančiams rytų vokiečių, kurie dirba vakariečių sektoriuje padalintame mieste. JAV, Britanijos ir Prancūzijos komendantai Berlyne tuojau protestavo Sovietų Sąjungai prieš tokį rytų Vokietijos žygį.

— **"Figaro"** laikraštis rašo, kad kai kurie asmenys bandys nuversti Prancūzijos prezidentą de Gaulle šio mėnesio viduryje.

— **Adlai Stevenson,** JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose, vakar pareiškė, nors daug yra sunkenybių Prancūzijos - Tunisijos ginče dėl Bizertės, bet jis gali būti išspręstas.

— **Izraelio gynybos ministerija** pareiškė, jog daugiau kaip 100.000 izraelitų gamintų Uzzi kulkosvydžių bus parduoti Olandijai.

— **JAV valstybės sekretorius Chester Bowles** išskrido lėktuvu iš Nicosijos, Kipro, į New Delhi, Indijos sostinę, dalyvavęs trijų dienų amerikiečių diplomatų regioninėje konferencijoje.

— **JAV iždo sekretorius Dillon** vakar išskrido į Urugvajų dalyvauti Tarptautinėje ekonomistų ir finansininkų konferencijoje.

— **Vakarų užsienio reikalų ministeriai — JAV, Britanijos,** Prancūzijos ir vakarų Vokietijos — sekantį šeštadienį susirinks į Paryžių apsvarstyti Berlyno krizės.

Šūviai nebeleido pakilti pagrobtam lėktuvui

EL PASO, Tex. — Keturi kubiečiai vakar buvo pagrobę Continental Airlines sprausminį lėktuvą su 73 asmenimis, bet policija užkirto kelią jiems skristi į Havaną su 10 įkaitų lėktuve, nusileidus sprausminiui El Paso aerodrome; vienas motoras buvęs peršautas.

Penkių milijonų dolerių vertės Boeing 707 nusileido El Paso Tarptautiniame aerodrome pasiimti kuro, skrendant iš Los Angeles, ir gerai ginkluoti kubiečiai leido visiems išlipti iš lėktuvo, bet išskyrus keturius savanorius keleivius įkaitus ir šešis įgulos narius.

Nepasisekus grobėjų įkalbėti padėti ginklus, policija ir pasienio sargybiniai atidengė ugnį. Septynios padangos išsprogdintos.

Lėktuvo pagrobėjai liepė lakūnams skristi į Havaną, Kuboje, bet nepasisekė. Vėliau grobikai pasidavė. FBI veda tardymus.

Paskutinėmis žiniomis, kad tai nesą kubiečiai, kurie buvo pagrobę lėktuvą.

Sporto Apžvalga

Redaguoja EDVARDAS ŠULAITIS.
1320 S. 48 ct., Cicero 50, Ill., telef. OLympic 6 - 1357

SPORTINIAI VAIZDAI IŠ OKUP. LIETUVOS

Sporto laikraštis iš Vilniaus vis parašo apie įvairius nemalonius vaizdus sportiniame gyvenime, kurie užtinkami šių dienų Lietuvoje.

Liepos mėn. 15 d., laikraščio numeryje yra kalbama apie Vilniaus lengvaatlečių pirmenybes, vykusias miesto Spartako stadijone. Nors tai buvo vienos iš svarbiausių sezono varžybų Lietuvoje, ypatingai blogi reikalai buvo su teisėjais.

"Stebėtis nėra ko — nesureguliuotus, iškląsiusius chronometrus vėl spaudinėjo atsitiktiniai, iš tribūnų pakviesti žiūrovai. Nors jiems vadovavo vienas kitas ir labiau prityręs teisėjas, tačiau šiurkščių klaidų buvo aibės. Blogiausia, kad net nebuvo noro taisyti — rašoma laikraštyje.

Toliau rašinyje duodamas pavyzdys, kuriame parodoma, kaip teisėjai netinkamai užfiksuoja laiką ir sakoma, kad panašių atsitikimų yra tiek daug, jog "neužtektų ir jaučio odos visoms klaidoms surašyti."

Trūksta įrengimų

Tame pačiame numeryje yra įdėtas kitas nusiskundimas, parašytas Lietuvos 3,000 m. su kliūtimis rekordininko K. Orento. Jis čia pažymi, jog Lietuvoje nėra nė vieno stadijono, kuris turėtų patenkinamus įrengimus šiai rungčiai.

Ypatingai yra blogos duobės su vandeniu, kurios tinkamos tik maudytis. "Neapsiriksiu pasakęs, kad respublikoje nėra nė vienos standartinės duobės su vandeniu. Visoms joms trūksta pribėgimo ar nubėgimo tako. Kauno KKI stadijone vietoj pribėgimo tako — žalia veja su rutulių išmuštomis duobėmis. Vilniaus Spartako stadijone prieš duobę ir už jos reikia nugalėti tako borto kliūtis. O juk tai geriausi respublikos stadijonai, nekalbant jau apie kitus...," — rašo K. Orentas.

Jis sako, jog esant tokioms duobėms, sportininkai atsitrenkia kojas, susižeidžia achilo sausgysles ir nerizikuoja startuoti. "Norėtųsi, kad nors kartą mūsų stadijonuose galima būtų startuoti 3,000 m. kliūtiniame bėgime be kliūčių!" — viliasi minimo rašinio autorius.

Nori sportuoti, bet nėra kur

Tūlas S. Bakutis Sporto liepos mėn. 15 d., numeryje skundžiasi, kad Gailių "tarybiniame ūkyje" iš jo vadovų nieko negalima išgirsti apie sportą.

S. Bakutis pasakoja: "1959 metais galvojome padėti laisvalaikiais sportuoti. Pirmiausia įsirengėme tinklinio aikštę. Prof sąjungos vietos komiteto pirmininkas tuo metu buvo tarybinio ūkio veterinarijos gydytojas Zapalskis. Jis stengėsi jaunuoliams padėti. Nupirko inventorių. Bet Zapalskis išvyko, ir viskas išnyko. Nebuvo padirbtas nei stalas tenisui, nei sutvarkytos krepšinio lentos."

Sportininkai turi būti ateistais

Aukščiau minėtas Sporto numeris turi ir kitą pažymėtiną straipsnį — "Sportas ir žaidimai, kaip jaunimo ateistinio auklėjimo priemonė." Tenka pažymėti, tokios minties straipsnis yra pats pirmasis Sporto laikraštyje ir jame atvirai pasisakoma prieš religiją.

Čia rašinio autorius V. Steponaitis piktinasi, jog kunigai jaunimo pramogas ir sportą bando panaudoti "savo" tikslams. Jis mini faktus, kad Baltakių kunigas Kerpauskas, siekdamas suartėti su jaunimu, ėmė žaisti futbolą, o Biržų kunigas Masys atidarė savo klubą ir į jį kvietė jaunimą.

Tai pažymėjęs, V. Steponaitis taip "šviečia" skaitytojus: "Sporto ir komjaunimo organizacijų pareiga yra užkirsti kelią tokiems ketinimams. Kaip veiksmingą ateistinio auklėjimo priemonę galima panaudoti tą pačią fizinę kultūrą ir sportą, apie ką, deja, mūsų jaunimo pramogų organizatoriai dažnai nepagalvoja. Religinių švenčių ar atlaidų metu nė vienas jaunuolis neturėtų styroti šventoriuje arba tūnoti altorių šešėlyje. Jo vieta — stadijonuose, žaidimų aikštėse, klubuose, sporto salėse".

Tokie pasisakymai yra būdingi komunistinei sistemai, norinčiai "naujai pasaulį atstatyti". Komunistai turi savas "vertybes" ir jų siekimui jie naudoja visas priemones, nors jos ir prieš tarnautų logikai ar žmogaus laisvam apsisprendimui.

Edv. Š.

Lituanica kovojo su Hansa

Praėjusį sekmadienį Marquette parko aikštėje Lituanicos futbolininkai susitiko su vokiečių Hansos futbolo vienuolike. Hansos komanda, kuri žaidžia "major" divizijoje ir yra įsitvirtinusi lentelės priekyje, buvo žymiai kietesnis riešutas negu Rams ir Peorija, prieš kurias Lituanicą pelnė aiškias pergales.

Šį kartą laimėjimą išpešė Hansa 3:2 santykiu. Tokia pasekmė maždaug atitiko šių komandų pasirodymą, nors lietuviai turėjo kelias puikias progas, kurias išnaudojus, pergalė būtų atitekusi Lituanicai. Šiame susitikime lietuviai nežaidė blogai, tik visa bėda — vokiečiai žaidė gerai ir todėl je ardė Lituanicos planus, kuriuos jau buvo pradėta naudoti ankstesnėse rungtynėse. Bepigu yra žaisti prieš silpnas komandas: tie susitikimai neparodo vienuolikės sugebėjimus, bet tik žaidėjus kelia į pasididžiavimą, kas nėra sveikas reiškinys.

Rungtynėse prieš Hansą pirmieji įvartį pasiekė vokiečiai. Tai buvo vienintelis pirmojo kėlinio įvartis. Po pertraukos — 3-je minutėje M. McCluskey pasekmę išlygino, bet praėjus dviems minutėms, A. Kunickiui nesusigaudant kur dėti kamuolį, vokiečiai jį pasiuntė į vartų tinklą. Dar nespėjus apsiprasti su šiuo nelemtu įvykiu, 8-je minutėje į lietuvių vartus krito trečiasis įvartis. 39-je min. tas pats M. McCluskey iš 11 m. baudinio pasekmę sušvelnino iki 2:3.

Lietuvių komandos silpnybė — tai didelis delsimas. Jeigu tai daro puolimas — įvarčiai prieš šininkams yra retenybė, o jei gynimas — Lituanicos vartininkui reikia dažnai imti kamuolį iš vartų. Kitas liūdnas reiškinys bereikalingas solo žaidimas, kurio metu net dažnai prarandamas kamuolys.

Šių rungtynių prieš žaismyje kovojo vokiečių ir lietuvių "senieji". Kai kurie iš žaidėjų dar buvo neblogi kovotojai, visai neseniai išėję į atsargą arba dar ir dabar žaidžiantieji rezervinėse vienuolikėse, bet kiti — aktyviai futbolą spardę Vokietijoje ar Lietuvoje. Šių komandų susitikimas baigėsi draugiškai — 3:3. Lietuvių naudai įvarčius pelnė: J. Normantas, A. Bukas, E. Sadauskas. Be šių dar žaidė — J. Perkūnas, K. Baltramonaitis, P. Baltramonaitis, A. Marcinkus, J. Šabanas, Pleirys, L. Kriaučiūnas, V. Grybauskas ir kiti.

Kitą sekmadienį Lituanica Marquette parke kovos su Eagles futbolininkais taip pat iš "major" divizijos. 2 val. žais rezervai, o 4 val. — pirmosios komandos.

E. Š.

Po pirmųjų kun. Aloyzo Kezio, S.J., iškilmingų šv. mišių susirinkusieji svečiai vaišinasi didžiojoje Jaunimo Centro salėje, Chicagoje, pereitą sekmadienį. (A. Gulbinsko nuotr.)

G. PALTAROKAS — MEISTERIS

Hamiltono LSK Kovo narys Gediminas Paltarokas liepos 23 d. laimėjo Hamiltono ir apylinkės lauko teniso meisterio vardą, baigmėje nugalėjęs buv. N. Gvinėjos Daviso taurės narį Dar vin Wight 6:3; 6:4.

Žaisdamas mišriame dvejete su kanadiete Larwie, mūsiškis užėmė antrą vietą. Šiuos gražius jo laimėjimus aprašė vietos ir Toronto spauda, o taip pat ir vietos radijas bei televizijoje, pranešė šią žinią.

Hamiltonietis pereitais metais laimėjo ir Kanados pabaltiečių meisterio vardą, tačiau nežiūrint jo puikių pasirodymų, jis nebuvo įtrauktas į lietuvių rinktinę, pabaltiečių žaidynėms Clevelande liepos 22-23 d. d. Protestuodamas prieš tokį mūsų vadovybės neapdairų žingsnį, plaukymo varžyboms nevyko pakviestas Hamiltono Kovo narys, buv. Kanados jaunių plaukymo meisteris J. Giedraitis.

P. Vaitonis dalyvaus Kanados pirmenybėse

Hamiltonietis P. Vaitonis, laimėjęs Hamiltono, Ontario prov. ir "Lake Ontario open" pirmenybes, dalyvaus uždarose Kanados šachmatų pirmenybėse. Jos bus pravestos rugpiūčio mėn. pabaigoje Brockville. Visi lietuviai, linki P. Vaitoniui susigrąžinti prarastą (vinipegiečiui Janovskiui) Kanados šachmatų meisterio vardą.

Sportas Lietuvių dienoj

Aštuntosios Kanados Lietuvių dienos proga Montrealyje rugsėjo 2—4 d. d. bus pravestos krepšinio, stalo teniso ir šachmatų žaidynės. Į jas pakviesti visi Kanados Sporto Apygardos klubai.

(Nukelta į 8 psl.)

TELEVIZIJAS
paprastas ir spalvotas nebrangiai taisau. Už patarnav. vietoje $3.00, už dirbtuvės darbą — $10.00 ir dalys. Pigios paveikslinės lempos.
J. MIGLINAS
2549 W. 69th St. II a. PR 6-1063

VESTUVIŲ NUOTRAUKOS IR AUKŠTOS KOKYBĖS FOTOGRAFIJOS MŪSŲ SPECIALYBĖ.
PRECIN PHOTO STUDIO
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.
4068 Archer Ave. Tel. VI 7-2483

MOVING
R. ŠERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miestų leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67 Pl. WA 5-8062

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1629
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Gydo
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10—2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas, Protezistas
Aparatai-Protezai. Med. bandažai. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t.t.
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5084

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO 29, ILL., Tel. LUdlow 5-9500

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription rates: $13.00 per year in Chicago, Cicero and Foreign $11.00 per year outside of Chicago and in Canada.

Prenumerata:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj, Cicero ir užsienyje	$13.00	$7.00	$4.00	$1.75
JAV ir Kanadoj	$11.00	$6.00	$3.50	$1.50

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 5:00, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:30, šeštadienias — 8:30 — 12:00.

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2737 West 71st Street
VAL.: kasdien nuo 6-8 val. vak., Šeštad. nuo 12:30 iki 2:30 val. p. p. Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.
Tel. ofiso ir rez. WA 5-2017
Ligonius priima pagal susitarimą.
Atostogose nuo liepos 22 d. iki rugpiūčio 7 dienos.

Ofiso tel. HE 4-7007.
Namų rez. tel. PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
(JOKŠA)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63 Street
Val.: Pirmad. ir ketv. nuo 2:30 iki 4:30; antr. ir penkt. nuo 5 iki 8; šešt. nuo 1 iki 4 val. Kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 1— 4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

Telefonas: GRovehell 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Rd.
Valandos 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius.

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7 Treč. ir šeštad. tik 10-12.

Tel.: REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1—4 p. p., 6:30-8:30 val. vak. Šeštad. 1—4 val., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak. išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
Val.: Kasdien popiet nuo 12—3 val. vak., pirm., antr., ketvir. 6—9 val. Trečiadieniais tik susitarus

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 val. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofice tel. RE 7-1168
Res. tel. WAlbrook 5-3765

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA ir MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEmlock 6-3545
(OFISO IR REZ.)
VALANDOS PAGAL SUSITARIMĄ

Tel. ofiso PR 8-7773, rez. PR. 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 p. p. antrad. ir penktad. 5-8 v. v.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v.
Šeštad.: 9 v. r. — 2 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. JONAS V. MILERIS
NERVŲ IR SMEGENŲ LIGOS
5430 So. Kedzie Avenue
PAGAL SUSITARIMĄ
Tel. HE 4-1562
Skambint 2 iki 9 val. popiet kasdieną, išskyrus trečiadienį.

Perskaitę "Draugą", duokite ii kitiems pasiskaityti.

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA-CHIRURGĖ
Vidaus ligos
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: PUllman 5-6766
Namų: BEverly 8-3946
Priėm. val.: kasdien 6-9 v. v., šešt. 1-4 v. p. p., trečiadienį — uždaryta.

Tel. ofiso VI 2-1484. Rez. RE 7-8814
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
3259 South Halsted Street
Val. kasdien: 3-7 p. p.; šeštad. 2-4 val. Treč. uždaryta.

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki 9 val. vak. Treč. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
2745 West 69th Street
Spec. ORTHOPEDINĖS LIGOS
Priešais šv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: Pirm., antr., ketv., penktad. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6-8 val. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefont.
Telef. REpublic 7-2280

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius kelčia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave. YA 7-7733
Val.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiad uždaryta. Šeštad. 10 v. r. iki 2 p. p.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St
Ofiso tel. REliance 5-4410
REz. tel. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m
Penkt. tik 1—3 p. m.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso telef. CLiffside 4-2896
Rezid. telef. WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 S. Ashland Ave.
(Bendra praktika ir specialisi chirurgija)
Valandos kiekvieną dieną 2—4 ir 6—8 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta, priimama pagal susitarimą. Šeštadieniais nuo 2 val. iki 5 vak. vak.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Bendra praktika ir moterų ligos)
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223 ar TR 3-5577
Ofiso val.: Pirm 7-9 v. v., Antrad., Treč. ir Penkt. 6-9 val. vak., Šeštad 2-4 val. popiet ir sulig susitarimu

Tel. ofiso HE 4-2123, res. GI 8-6196
DR. V. P. TUMASONIS
2454 West 71st Street
(71st ir So. Campbell Ave.)
Priima ligonis pagal susitarimą. Dėl valandos skambinkit tel.: HE 4-2123 nuo 1 iki 8 val. popiet, kasdien išskyrus trečiad. ir šeštad.

Telefonas: GRovehill 6-2629
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUŠERIJA ir MOTERŲ LIGOS
Atostogose. Kreiptis į Dr. V. Taurą

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Ave.
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8
Šeštad. nuo 2 iki 4. Treč. ir sekm tik skubiais atvejais ir susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-8150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 W. Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659
Rezid. 6600 So. Artesian Ave.
Val. 11 v. ryto iki 2 v. p. p. 6-7 v.

Pirkite JAV Apsaugos Bonus!

VALANDOS:
Pirm. 12 iki 8 po piet
Antr. 9 iki 4 po piet
Treč. uždaryta visą dieną
Ketv. 9 iki 8 po piet
Penkt. 9 iki 8 po piet
Šešt 9 iki 12:30 po piet

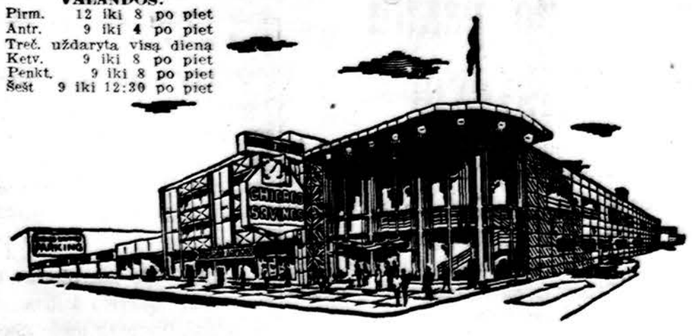

Taupykite ir darykite paskolas Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre, 6239-45 South Western Ave., kur Chicago Savings Bendrovė teikia prieinamiausias sąlygas paskolų aplikantams ir apdrausto patarnavimo taupytojams per 37 metus.

CHICAGO SAVINGS yra viena iš įdomiausių ir gražiausiai įrengtų Taupymo Bendrovių visoje Chicagoje.

Taupytojų patogumui: naujausi įrengimai, du dideli kiemai automobiliams (vienas įvažiavimas iš Western Ave.) ir daug nemokamų patarnavimų pinigus taupantiems nariams.

KVIEČIAME!

Current Dividends up to 4¼%

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Avenue ..... Tel. — GRovehill 6-7575
Chicago 36, Illinois
JOHN PAKEL, Jr. — President
JOHN PAKEL, Sr. — Chairman

Britų stojimas į bendrą Europos rinką — yra

ISTORIŠKAS ŽYGIS

Vakar spauda pranešė, kad Anglijos ministeris pirmininkas Harold Macmillanas jau oficialiai kreipėsi į parlamentą prašyti pritarimo siekti pilnos narystės teisės šešių Europos valstybių bendruomenės bendron ekonominėn rinkon. Konstatuodamas Sovietų Rusijos pavojus, jisai pažymėjo: "Kai rytų vėjai pučia, tautos turi sueiti krūvon prisidengiant vieningumo skraiste". Anglų kelias į tą bendruomenę nebūsiąs taip greitas. Tam reikėsią mažiausiai vienerių metų.

Apie Didžiosios Britanijos užsimojimą įsijungti į minimą bendrąją Europos ekonominę rinką mūsų dienraštyje buvo pranešta rugpiūčio pirmą dieną. Turint galvoje šio britų žygio didelę reikšmę, žodį kitą tenka pasakyti ir šioje vietoje.

Svarbesnieji Jungtinių Amerikos Valstybių dienraščiai šiam britų žygiui pripažįsta tikrai didelę reikšmę. Chicago Daily News sako, kad jis nėra daug menkesnis už bet kurios valstybės karo ar neutraliteto paskelbimą. Tai turės nepaprastą reikšmę ir to kontinento politikos gyvenime. Pagaliau tai tenka laikyti ir epochiniu dalyku.

Juk tai reiškia, kad Didžioji Britanija išsižada šimtametinės tradicijos laikytis gana nuošaliai nuo europinio kontinento. Taip pat reiškia, kad ji palieka nuošalyje anglų vaidmenį kaip nepriklausomas jėgos balansas. Šioje srityje sėjama sėkla gali išaugti į stiprią ir reikšmingą ne vien tik ekonominę, bet ir politinę vienybę, kuri šiais laikais, iš tikro, yra labai ir labai reikalinga.

Europos bendrosios rinkos istorija, trumpai kalbant, yra tokia: 1957 metų pasirašyta sutartimi Romoje, Prancūzija, Vakarų Vokietija, Italija, Belgija, Olandija ir Liuksemburgas sutiko kurti visų bendrą ekonominę rinką. Tai palietė muitų klausimą, kainas ir tt.

Per keletą metų Anglija šią Europos ekonominę bendruomenę ignoravo. Ji buvo suorganizavusi kitą šiek tiek panašų junginį — Europos Laisvos Prekybos Sąjungą. Tačiau pasirodė, kad toji sąjunga toli gražu nebuvo tokia efektinga, kokia yra šešių valstybių bendroji rinka. Anglija delto medžiaginiu požvilgiu turėjo nuostolių, net aštrokai nukentėdavo.

Anglija, įsijungusi į bendrosios rinkos sąjūdį, jį sustiprins visais atžvilgiais. Bendroji rinka apims apie tris šimtus milijonų žmonių. Tai bus jėga, su kuria visiems teks labai rimtai skaitytis.

Premjeras Macmillanas, vykdydamas savo užsimojimą, su sidurs su nemažais sunkumais. Jis turės tartis su pačios Britanijos bendruomenės padaliniais, kuriuos europinė bendroji rinka gali paliesti gana aštrokai. Bet anglų vyriausybė turinti planą dalykus taip sutvarkyti ir išlyginti, kad ir jos padaliniai iš to turės naudos.

The New York Times pastebi, kad Anglijos vyriausybės nuosprendis siekti narystės bendrojoj Europos rinkoj, yra istoriškas įvykis, ilgainiui žadąs turėti daug įtakos ne tik į vieno kito kontinento, bet į viso pasaulio ekonominę ir politinę ateitį. Toksai nuosprendis Macmillanui nelengva buvo padaryti. Prie to, kaip pats premjeras parlamentui kalba, veda pikti vėjai iš Rytų ir aštri bei pavojinga tarptautinė padėtis.

Labai gerai, kad tų pavojingųjų vėjų akivaizdoje laisvosios pasaulio tautos ne vien tik politiniais, bet ir ekonominiais klausimais pradeda surasti bendrą kalbą.

"Dad Dearborn" kasdien duoda gerų posakių Chicago Daily News skiltyse. Rugpiūčio 2 d. laidoj jis "pasiuntė" Chruščevui tokio turinio "telegramą": "Jūsų utopijos vizija po dvidešimt metų skamba žaviai. Viskas bus laisva, išskyrus žmones".

Spaudoj ir gyvenime

PRANAŠAUJA KARĄ DĖL BERLYNO

George Gallup'o amerikiečių viešosios opinijos instituto, Princetone, N. J., direktoriaus duomenimis, dauguma šio krašto gyventojų yra apsisprendę, jog reikėtų kovoti dėl Berlyno, jeigu raudonieji nenusileis savo ultimatume — perimti Berlyno kontrolę į savo rankas. Taip pat gana maža dalis amerikiečių galvoja, jog Chruščevas ateinančiais mėnesiais pakeis savo nusistatymą Berlyno klausime.

Grupė Gallup'o reporterių padarė Berlyno klausime gerai nusimanančių žmonių tarpe apklausinėjimą. Jiems buvo duota visa eilė klausimų, ir iš jų atsakymų buvo patirti kiek nelaukti rezultatai.

Pirmas klausimas skambėjo taip: "Jeigu Rusija nenusileis dėl Berlyno kontrolės, galvojate tas privės prie karo, ar ne?" Čia stebėtinai didelis procentas (60%) atsakė taip, o tik 31% — ne. 9% nepareiškė savo nuomonės.

Norint patirti, kaip žmonės vertina Chruščevo galimumą nusileisti Berlyno reikaluose, buvo duotas toks klausimas: "Kokie yra galimumai, jog Rusija pakeis savo nuomonę laikotarpyje nuo šių dienų iki metų pabaigos ir nereikalaus Berlyno kontrolės — labai geri, vidutiniški, beveik beviltiški, nežinomi? Čia "labai gerų" galimumų telaukia tik 36%, 30% pažymėjo "vidutiniškais", 25% — beveik beviltiškais", o 9% nepareiškė nuomonės.

Tų, kurie pareiškė, kad rusų tvirtas nusistatymas Berlyno reikalu privės prie karo, dar buvo paklausti du klausimai: 1. Ar šis karas bus mažos apimties ar jis įsiliepsnos į III-jį pasaulinį karą?; 2. Ar, nors ir vykstant mažos apimties karui, būtų vartojami branduoliniai ginklai?

Čia apytikriai du trečdaliai apklaustųjų pasisakė, jog kova dėl Berlyno išsivystytų į totalinį karą. Apie 4 iš 10 žmonių pareiškė, kad, nors ir vykstant mažesnės apimties karui, būtų vartojamos branduolinės bombos bei kiti branduoliniai ginklai.

Anksčiau patirtais duomenimis, Gallup'as praneša, jog šiuo metu žmonių galvose nėra vien tik klausimas dėl Berlyno atidavimo komunistams. Jie šį klausimą riša su raudonųjų dominavimu visoje Vokietijoje, o po to — eventualiai ir visoje Europoje. Tokios išdavos yra aiškios ir apklausinėtų žmonių grupės, gerai susipažinusių su Berlyno krize, kurių 8 iš 10 pasisakė, jog J. A. Valstybės turėtų laikyti savo ginkluotas pajėgas Berlyne, nors tas ir privestų ir prie "karšto" karo.

Edv. Šulaitis

Aukos Amerikos Lietuvių Tarybai,

gautos 1961 m. birželio-liepos mėn. Lietuvos laisvinimo darbams paremti.

SLA 50 kuopa per P. B. Balčikonį, Kirkwood, N. Y. — $100; V. Skupeika, Hollywood, Fla. — $5; ALT skyrius, Miami, Fla., per H. Verbylą — $75; prel. F. Bartkus, Dallas, Tex. — $10; ALT skyrius, Kenosha, Wisc., per J. K. Kasputį — $50; Lietuvių Bendruomenės Centro valdyba iš Cicero apylinkės — $460 ir V. Mašalaitis, Bryn Mawr — $20. Viso gauta $720.

Ryšy su Lietuvos laisvinimo klausimais, nuolat didėjant įvairiems reikalams reikalinga ir lėšų, tad pavieniai asmenys ir organizacijos prašomi kiek galima daugiau savo aukomis paremti Lietuvos vadavimo reikalą ir aukas siųsti šiuo adresu: Lithuanian American Council, Inc., 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

ALT Vykdomasis Komitetas

— Kas prie nuolat apsiniaukusio dangaus pripratęs, miglos tam nebaisios, jei tik yra vilties už jų surasti saulę.

—V. Krėvė

Chruščevas mėgina sukelti raudonąjį patriotizmą

Naują bolševizmo programą paskelbus

PRANAS DAILIDĖ

Kai praėjusį gruodžio mėnesį Chruščevas laimėjo ilgai užtrukusį ginčą dėl bolševizmo įsigalėjimo metodų, jam beliko tą laimėjimą įvilkti į tam tikrą viešai paskelbtą programą-manifestą. Tokį manifestą jis jau šių metų pradžioje buvo įsakęs paruošti. Tačiau tik liepos 29 d. tas manifestas pasirodė Sovietų laikraštyje "Pravda". Tai gi jo parengimas užtruko ilgiau, kaip pusmetį, nes norėta sutraukti į jį visus jau pasireiškusius Chruščevo nusistatymus tiek dėl Sovietų vidaus, tiek užsienių politikos. Ir tikrai manifestas išėjo pusėtinai platus. Jį teko padalinti net į septynis skyrius, pagal paliečiamas valstybinio gyvenimo sritis. Bet kai visų tų skyrių turinį sudaro jau girdėti Sovietų vyriausybės nusistatymai, kuriems jau anksčiau mūsų spaudoje buvo prisegta "Chruščevo koegzistencijos doktrinos" etiketė" vargiai yra prasmės iš naujo dėl jų kalbėti. Greičiau tenka kreipti dėmesį į priežastis, dėl kurių Chruščevas rado reikalą dabar tokį partijos manifestą skelbti. O tas priežastis nesunku yra atspėti. Jos raudonu siūlu pereina per visą manifesto tekstą.

Pirmiausia tenka raminti Sovietų piliečius dėl neištesėto "rojaus"

Juk bolševizmo tėvai tą "rojų" yra pažadėję, dar kurdami Sovietų valstybę, o po 43 metų to rojaus vis dar nėra. Sovietų gyventojai vis dar tebegyvena pusbadžiai, po kelias šeimas viename kambaryje. Jiems vis dar trūksta reikalingiausių kasdieninio gyvenimo reikmenų. Jomis yra aprūpintos tik partijos viršūnės ir partijai atsidavę asmenys. Plačiosios masės tų reikmenų vis dar pasigenda ir apie jų trūkumą nuolat primena raudoniesiems valdytojams. Ypač nemaloni padėtis susidaro dėl neištesėtų partijos pažadų dabar, kai Sovietų piliečiai turi daugiau progų patirti, kaip gyvena žmonės užsieniuose.

Anksčiau tiems piliečiams buvo aiškinama, kad Sovietų valstybė, būdama kapitalistiniame apsupime, visus savo išteklius turinti aukoti gynybai. Vėliau prie tos gynybos buvo pridėtas šalies supramoninimo reikalas. Pagaliau, kai Chruščevas pradėjo skelbti, kad pramonės srityje Sovietų Sąjunga netrukus pavys Ameriką, neliko ir to pasiteisinimo. Teko kalbėti apie kasdieninio gyvenimo reikmenų gamybą. Žadėdamas pakelti Sovietų piliečių gyvenimo standartą, Chruščevas be to tikėjosi ir savo padėtį sustiprinti. Bet kai tų pažadų bolševikų partijos vadeivos jau buvo davę tiek ir tiek, pasitikėjimui sukelti prireikė tuos pažadus įvilkti į manifesto formą ir konkrečiau juos nusakyti. Tai ir padarė Chruščevas. Tačiau, jeigu įsižiūrėsime arčiau į svarbesnius pažadus, nesunku bus patirti, kad žadamas aprūpinimas veda į vis didesnę valstybės kontrolę privačiame piliečių gyvenime, kitaip sakant, į tolesnį Sovietų piliečio bolševikinimą. Bet kai tas pilietis vis vien niekur iš valstybės "globos" neištrūksta, jį turi džiuginti Chruščevo pažadai aprūpinti moderniniu — ir tai atskiru — butu, nemokamu susisiekimu, nemokamu vaikų auklėjimu, pavyzdingu senatvės aprūpinimu ir prie viso to tereikalauti iš jo tik 36, ar net tik 30 darbo valandų savaitėje. Chruščevas, tiesa, numato tai duoti tik tarp 1970 ir 1980 metų. Bet jau vienos viltys į ateitį., Chruščevo manymu, turėtų cementuoti Sovietų pilieč ų patriotizmą, kuris netolimoje ateityje gali būti išstatytas sunkiems bandymams.

Antra vertus, iš "koegzistencijos" programos paskelbimo tikimasi geros propagandos ryšium su Berlyno krize

Ta propaganda turi rūpėti Chruščevui dviem požiūriais. Viena, jis siekia užbėgti už akių kaltinimams, kad dėl jo sukeltos Berlyno krizės gali įvykti trečias pasaulinis karas. Tuo tikslu jis viešai atsiriboja nuo bet kurių siekimų tokį karą sukelti, linksniuodamas taiką ir "koegzistenciją" su Vakarais ir pačioje bolševizmo programoje ateinantiems dvidešimčiai metų pareikšdamas, kad bolševizmo laimėjimui karas nesąs reikalingas. Sovietų Sąjunga kariausianti tik, jeigu "imperialistai" ją prie to privers. Dėlto, jeigu dėl Berlyno krizės įsiliepsnotų karas, taiką mylinčios tautos, raudonojo diktatoriaus manymu, turėtų už tai kaltinti ne Chruščevą, o Vakarų "imperialistus", ir sakytų tautų simpatijų Sovietų Sąjunga neturėtų nustoti.

Toks rankų nusiplovimas Berlyno krizės atžvilgiu rūpi Kremliui ir šalies viduje tam atvejui, jeigu Chruščevo užvirtą košę nepavyktų be karo likviduoti. Žinios apie Vakarų karo pasirengimus kelia Sovietų Sąjungoje nemažą karo baimę, o satelituose tos žinios sukelia ir raudonosios imperijos žlugimo viltis. "Taikingos koegzistencijos" šūkių pakartojimas turėtų, Kremliaus manymu, tuos nemalonius Berlyno krizės padarinius pašalinti, ar bent susilpninti.

Smarkiai treniruojami JAV rezervistai, kurie turi dviejų savaičių pratybas. (UPI)

— Generolas, kuris eina į kovą, manydamas apie pralaimėjimą, tikrai bus nugalėtas. Jo mintys apie pralaimėjimą ne jučiomis persiduoda kariuomenei ir atima jai norą kariauti. Panašiai atsitinka ir gyvenimo kovoje; kas pradeda gyvenimą norėdamas pralaimėti, tam jau yra suduotas pralaimėjimo smūgis, nors kova yra dar nepradėta. Jeigu nori, kad tau sektųsi, tai pasitikėjimas savimi turi apimti tave visą. Tu turi gyventi pasitikėdamas savo laimėjimais ir pasisekimais.

—O. Swett-Marden

Prieš 50 metų Paryžiuje buvo įkurtas

LIETUVIŲ INFORMACIJOS BIURAS

V. LIULEVIČIUS, Chicago

J. Gabrys-Paršaitis, rusų persekiojamas už lietuvišką veiklą, turėjo išvykti į Vakarų Europą. Čia irgi ramiai negalėjo gyventi. Jis norėjo pagelbėti rusų kankinamai Lietuvai. Norėjo padėti jai prisikelti, bet Vakarų Europa apie ją labai maža težinojo. Jos vardas buvo suplaktas su Lenkija arba su Rusija. Reikėjo imtis priemonių iškelti jos vardą, supažindinti su ja. Tuo tikslu 1911 m. vasario 19 d. Paryžiuje įkūrė Lietuvių Informacijos Biurą. Birželio 15 d. įregistravo Paryžiaus mieste (akto nr. 560) kaip Bureau d'information de Lithuanie. Jis turėjo visas teises ir privilegijas ir buvo valdžios kontroliuojamas.

LIB tikslas — priminti pasauliui Lietuvą, parodyti kitoms tautoms garbingą Lietuvos praeitį ir vargingą dabartinę būklę, parodyti kokias skriaudas padarė ir daro kitos tautos lietuviams, arba, trumpiau sakant, sudaryti Vakarų Europoje palankią Lietuvai nuomonę.

Pagal minėtą tikslą LIB suformulavo šiokius uždavinius:

1) Skelbs Vak. Europos laikraščiuose straipsnius, leis knygas įvairiomis kalbomis apie Lietuvą ir p'atins jas svetimtaučių tarpe.

2) Ruoš paskaitas apie Lietuvą ir lietuvius Europos centruose.

3) Ruoš užsieniuose Lietuvos meno ir etnografijos parodas.

4) Ragins Vak. Europos mokslininkus važiuoti į Lietuvą tyrinėti jos dabartį ir praeitį.

Labai veikliam J. Gabriui prisidėjo Lietuvos propagandos mil žiniškas darbas. Atrodo, kad visur jis suskumba, kur Lietuvai pagarsinti atsiranda proga. Dar tais pačiais LIB įsteigimo metais jau jis dalyvauja Londone įvykusiame tautų kongrese ir įteikia memorandumą apie lietuvių būklę. (Apie tai rasite šio dienraščio vėlyvesniuose numeriuose). Aktyviai prisidėjo prie 1912 m. I-jo Pavergtųjų Tautų kongreso Paryžiuje suorganizavimo. J. Gabrio ir trijų prancūzų pastangomis šis kongresas įkūrė Pavergtųjų Tautų sąjungą (Lnion des Nationalites) ir jos laikraštį (Annales des Nationalites). J. Gabrys buvo sąjungos reikalų vedėjas ir laikraščio redaktorius. Tame laikraštyje redaktorius gynė visų pavergtųjų tautų reikalus, bet ypatingai rūpinosi Lietuva.

J. Gabrys — aktyvus II-jo Pavergtųjų Tautų kongreso organizatorius 1915 m. Paryžiuje ir 1916 m. iniciatorius ir pagrindinis organizatorius III-jo kongreso Lausannoje. Šiuose kongresuose buvo iškelti laisvo tautų apsisprendimo dėsniai. Mums įdomiausias III kongresas, kuriame 28 tautų atstovų tarpe buvo atstovaujama Lietuva. Iš Lietuvos dalyvavo: A. Smetona (Surgautas), St. Kairys ir J. Šaulys. Lietuvą atstovavo ir JAV lietuviai: kun. V. Bartuška ir J. J. Bielskis. Pavergtųjų tautų atstovų akivaizdoje Lietuva pasisakė už pilną nepriklausomybę. Tą deklaraciją perskaitė kun. V. Bartuška.

1914 m. J. Gabrys (drauge su kun. M. Gustaičiu) atvyko į JAV rinkti aukų LIB veiklai. Ir 1915 m. pradžioje grįžęs įsteigė Paryžiuje prancūzų ir anglų kalba laikraštį, skirtą tik Lietuvos reikalams "Pro Lituania".

1915 m. pabaigoje J. Gabrys savo vedamas įstaigas (LIB ir Pavergtųjų Tautų sąjungą) ir laikraščius ("Pro Lituania" ir "Annales des Nationalites") perkėlė į Šveicariją.

Pradžioje LIB sudarė vienas J. Gabrys, nors nuostatuose buvo numatyti vedėjas, raštininkas ir iždininkas. Ir taip buvo iki vidurio 1916 metų. Pirmoje lietuvių konferencijoje Lausannoje (1916. V. 30. VI. 4) buvo nutarta biurą papildyti dviem nariais: iš Lietuvos ir JAV lietuvio, tačiau pasitenkinta kun. J. Purickiu (sekr.) ir Vl. Daumantu (iždin.). Vėliau dar papildė. Šioje konferencijoje buvo nutarta suorganizuoti lietuvių tautos tarybą. Bet negalint įvykdyti numatytu būdu, II-jo Lausannos konferencija LIB pavedė planuoti ir vykdyti politinę veiklą. Gabrys veikė "Lietuvių tautos tarybos delegacijos" vardu, nors pati taryba tebuvo suorganizuota tik 1917 m.

Nuo 1916. V. LIB leido vokiečių kalba mėnesinį leidinį "Litauen". Ir svetimoje spaudoje buvo vedama plati Lietuvos reikalų propaganda. Pvz., 1918 m. buvo gauta 20.000 iškarpų iš įvairių pasaulio kraštų laikraščių. Išleido 47 leidinius. Atspausdė 44.150 egzempliorių knygų ar žemėlapių. Taip pat LIB prisidėjo prie daugelio lietuvių konferencijų Šveicarijoje suorganizavimo.

Visą LIB veiklą finansavo JAV lietuviai daugiausia katalikų Tautos Fondo lėšomis.

Berniukas klausia tėvą:

— Tėveli, kodėl Dievas pirma sutvėrė Adomą, o paskui Ievą?

— Matai, vaikeli, Dievas nenorėjo, kad jam kas duotų patarimų.

JUOZAS ŠVAISTAS

ŽIOBRIAI PLAUKIA

ROMANAS

(Tęsinys)

Tasai paraginimas giliai įsmigo Martynui į širdį. Niekad nepamiršo. Kaip skalsus grūdas rūpestingai paruoštoje dirvoj randa sau tinkamas sąlygas augti ir gerai užderėti, taip anie žodžiai. Visa tai sutapo su Martyno siekimais, intencijomis. Dabar dar daugiau sutvirtėjo.

Po šventinimo visus naujokus pasikvietė į kleboniją pietų. Čia vėl nepamirštamos valandėlės. Čia vyskupą pamatė be jokio oficialumo... Paprastas, vaišingas, kupinas sąmojo. Mėgdavo pasišnekėti. Ar čiau susipažino ir išklausinėjo kiekvieną: kas? iš kur? kokios šeimos?

Vakarykščiai klierikai, griežtai suvaržyti seminarijoj drausme ir nuolatiniu oficialumu, vyskupo pastogėj pasijuto gana laisvai ir jaukiai. Neišdildomo įspūdžio paliko jiems ir toji pagarba, kurią vyskupas reiškė savo motinai. Ji irgi dalyvavo kartu. Sėdėjo užu stalo garbingoje vietoje, kaip tikroji iškilmių dama. Įspūdinga žemaitė: stambi, žvali, sveiko, lengvai paraudusio malonių bruožų veido. Pagal savo amžių neatrodė sena. Jos galvą dengė puošnus nuometas su plačiais palais. Vilkėjo žemaičių būdo marginiais. Retkarčiais įsiterpdavo į pokalbį, kai tema artimesnė jai. Šnekėjo skambia, sultinga Salantų tarme, jokių įtakų nepažeista. Sūnus vyskupas niekad nenutraukdavo jos žodžių. Jis tik meiliai pasižiūrėdavo į savo motiną ir, rodos, laukdavo, kad daugiau ką nors pasakytų.

Noviciantai sužinojo, kad vyskupo motina visada sėdėdavo užu stalo pirmojoj vietoj. Kokie bebūtų svečiai — gubernatorius ar apylinkės grapai — visada jai aukščiausia pagarba. Kamerdinerius, valgius atnešęs, visada pradėdavo tik nuo jos.

Po pietų vyskupas, palydėdamas naujuosius kunigus, tėviškai palaimino ir kiekvienam padovanojo atsiminimui savo veikalą: ŽEMATIU WISKUPISTĖ. Tas veikalas kelių metų darbas. Daugelio vizitacijų, istorinių studijų, kruopštaus asmeniško patyrimo vaisius. Tame veikale taip atsispindėjo moralinis ir dvasios veidas — klebonijų, parapiečių — kaip ramaus vandens paviršiuje vaizdžiai atsispindi kalnai, pakalnės, šlaitų krūmokšniai. Tikslas aiškus: kad naujieji kunigai įsiskaitytų ir gerai suprastų, kokia tikybinė būklė Lietuvoj — kas šalintina, o kas palaikytina.

Kunigą Sidaravičių sulaikė ir pasikvietė į savo darbo kabinetą. Pasisodino priešais. Valandėlę apžiūrinėjo. Paskui tarė:

— Tamsta esi subrendusio amžiaus, daug gyvenimo patyrimo turįs, darai man kaip rimto ir darbštaus kunigo įspūdžio. Tad norėčiau, kad pasiliktum Varniuose. Būtum man dešinioji ranka. Padėtum man dirbti didžiajame Lietuvos dorinimo, švietimo ir blaivinimo darbe. Ką pasakysi? Gal norėtum apsigalvoti dar ir vėliau man atsakyti?

— Ne, skaisčiai galingas ganytojau! Labai dėkingas už tokį didelį manęs įvertinimą ir už tuos brangius žodžius. Vargu ar esu vertas tokios vietos ir tokio didelio išaukštinimo. Aš visai nusistatęs taip dirbti, kaip jūsų ekcelencijos pamoksle šiandie nurodyta. Nuolat judėti ir keliauti po parapijas. Būti kaip tikras apaštalas: prie kiekvieno prieiti, padėti, matyti, kas gera ir ko trūksta. Užsidaryti keturiose sienose, nors ir prakilniausių rūmų, man būtų tik merdėjimas ir dideli varžtai mano dvasiai, energijai.

Vyskupas gana atidžiai klausėsi ir samprotavo sau vienas. Kunigas Sidaravicius pridėjo dar:

Kas dabar iš to, kad mūsų kunigai profesoriauja akademijoj, kur tik būrelis studentų klauso, o neina leisti laikraščio, kurį tūkstančiai žmonių skaitytų?

— Gerai, sūnau. Matau, kad nusistatymas tvirtas. Gal ir geriau bus, kai eisi savo palinkimo keliu. Visada padėsiu ir gelbėsiu, kiek tik būsiu naudingas ir reikalingas. Dieve, palaimink!

Gražiai padėkojo Sidaravičius ir atsisveikino. Savo dienoraštyje įtraukė: "Trejus metus išbuvęs seminarijoj Seinuose, buvau įšvęstas kunigu Garbingiausio Vyskupo Skaisčiai Galingo Volonczlausko Warniuose 1858 metuose lapkričio 27 d."

(Bus daugiau)

Vasario 16 gimnazijai moksleivių nepritruks

Apsilankius pas E. Simonaitį. — Gimnazijai trūksta mokytojų, tik nepageidaujama "gastrolierių". — Ar atsiras mokytojų iš JAV? — Lankomas moksleivių bendrabutis. — Kiek dabar mokinių gimnazijoje? — Nėra rūpesčio dėl mokleivių prieauglio. — Lietuvos atvykėlės džiaugiasi gyvenimu Vokietijoje.

V. ALSEIKA, Vokietija

Sekmadienis Huettefelde. Atsiranda staigus lietus ir kaimas (jis mūrinis, kaip ir visi kaimai Vokietijoje) sudaro niurų vaizdą. Atvažiuok, sako vietiniai, čia ne liepos mėn., bet tokiame lapkrityje ir galėsi jau turėti pilną vaizdą. Gal dar teks kada atvykti, sunku pasakyti. Tačiau ir smarkokas lietus nėra kliūtimi atlikti mažam žygiui — aplankyti Erdmoną Simonaitį.

Viešbutėlio savininkė už kelias markes apsiima nugabenti į netolimą Hemsbacho miestuką. Pakeliui stebi puikias avižas, automobiliui vos pavyksta prasiirti pro karvių kaimenę. Netoliese ir geležinkelis ir miestuko centre randi E. Simonaičio būstinę. Jei diena graži, žvalusis Klaipėdos ąžuolas mėgsta ekskursuoti pėsčias į apylinkes. Tai, girdi, jam eina į sveikatą.

Pradžiunga, pamatęs svečių būrelį. Neilgam jie atvyko, vos 10 minučių, tik pasveikinti veikėją, kuris darbo dienomis kasdien vežiojamas į gimnazijos patalpas ir eina bendruomenės reikalų vedėjo pareigas. O čia jis gyvena kukliai, apsivertęs knygomis, žurnalais, laiškais.

— Puikiai Tamsta atrodai, — tariame, linkime ir toliau laikytis, ir drauge reikia stebėtis, kaip Simonaitis tvirtai laikosi, kaip sugeba dirbti, sielotis įvairiais ne tik klaipėdiškių reikalais.

Pagaliau užsimezga kalba ir su gimnazijos direktorium. Daug klausimų rūpi patirti, daug kas įdomu ir plačiajai visuomenei, gausiems rėmėjų būreliams JAV. Štai kad ir mokytojų klausimas. Jau buvo žinoma, kad tas reikalas nėra toks paprastas, kad nėra iš kur jų gauti, ne visi tinka savo pareigoms, kai kurių buvo ir netekta. Buvo ir iš JAV čia atvykusių, gundėsi likti čia mokytojo darbui, bet... galutinoje išvadoje nesusigundė. Kas kaltas? Kvalifikacijų stoka? Per mažas atlyginimas? Nuobodi vietovė, stoka vietos laisvalaikiams leisti?

— Taip, paaiškina dir. dr. kun. L. Gronis, — tai opus klausimas. Mokytojų mums reikia ir ypatingai anglų, lietuvių kalboms, dar trūksta ir chemikų. Nesame tikri, kad kai kurie mokytojai, atvykę iš toliau, liktų čia ilgesnį laiką. Tuo tarpu reikia mums mokytojų, o ne gastrolierių. Čia mokykla, o ne — cirkas, — ironiškai pastebi direktorius. Atlyginimas, aišku, nėra aukštas, vos 450 DM. ir tai tik tiems mokytojams, kurie eina "etatines" pareigas, atseit, turi bent 24 val. pamokų per savaitę. Vis dėlto šis atlyginimas jau nėra ir skurdus, turint galvoje, kad mokytojai gauna maistą, tad ligi 150 DM. jau tikrai susitaupo.

Šiuo metu gimnazija turi 12 pilnų (dirbančių 24 ar daugiau val. per sav.) ir tris pagalbinius mokytojus, daugiausiai vokiečius.

Su vienu kitu mokytoju teko ir atskirai pasikalbėti. Visi jie pripažįsta — taip, darbo turime daug, turime sunkumų su gyvenimu, su patalpomis tame Huettefelde, neturime progos naudotis tomis gėrybėmis, kokiomis naudojasi kad ir mažesnio miesto gyventojai (bibliotekos, teatrai, kinai ir pan.), tačiau — moralinį pasitenkinimą turime didelį. Iš tikrųjų, kai pagalvoji, mokytojų darbas gimnazijoje — didelio idealizmo darbas.

Ar gali atsirasti mokytojams kandidatų iš kitur, pav. kad ir iš Amerikos, Kanados? Sunku pasakyti. Šeimos, aišku, nesutinka vykti, bet viengungiai? Juk gal atsirastų ir ne vienas buv. mokytojų, kurie drąsiai, atrodo, galėtų bent porai metų atvykti į Vasario 16 gimnaziją pamokytojauti. Pagalvoji kartais: negi visi jau taip užsikasę savo "šapose", susirūpinę visokiais "seniority" privalumais, negi visi negali skirtis su savo mašinomis, namukais (toli gražu neišpirktais...) ir TV setais? Būtų keista ir gal nedovanotina, kad lietuviai, ypatingai JAV naujieji ateiviai tenkintųsi tik vieno kito dolerio pasiuntimu ir neatsirastų bent keletas tų, kurie ne tik savo kvalifikacijomis, sugebėjimais stotų į talką gimnazijai išlaikyti. Dažnai kalbama apie idealizmą, bet kur jis? Ir svarbiausia, anot gimnazijos vadovybės, jei važiuojat, tai vykit bent dviem metams.

Kiek gimnazija turi mokinių? Jų skaičius nuolat dėl įvairių priežasčių svyruoja. 1960—61 mokslo metų pradžioje — mokinių buvo 116, apie Kalėdas jų skaičius buvo pasiekęs 124. Kiek vėliau dėl emigracijos, kitų priežasčių 8 iškrito, tad apie šių metų Velykas, kada gimnazijoje baigiasi mokslo metai, mokinių buvo — 116. Nuo Velykų iš gimnazijos pasitraukė 21 mokinys (emigravo, persikėlė į kitas įstaigas, ar buvo pašalintas dėl nesugebėjimų, nepažangumo). Gimnazija pavasarį išleido 5 abiturientus ir vienas, jų neišlaikęs, pasitraukė, tuo būdu netekta 27 moksleivių ir teliko 89. Po Velykų įstojo 16 naujų jaunuolių, taigi bendras skaičius vėl pakilo — ligi 105. Prieš vasaros atostogas vėl pasitraukė 4, tad apie liepos vidurį, prieš pat vasaros atostogas, Vasario 16 gimnazija turėjo 101 mokinį.

Mergaičių ir berniukų pasiskirstymas toks: mergaičių — 40 ir berniukų — 61. Kaip su nauju prieaugliu? Ar tikimasi naujų kandidatų?

— Neabejotinai, — tvirtina dr. Gronis, — turime jau keletą prašymų priimti po vasaros atostogų. Tikimės prieauglio ir iš tokios Bavarijos — mat, joje, priešingai kitoms Vokietijos sritims, mokslo metai baigiasi vasarą, o ne prieš Velykas. Tokių kandidatų į pirmąją klasę, tikimės, pvz. iš Memmingeno. Taigi, po vasaros atostogų, reikia manyti, moksleivių skaičius turėtų pasiekti ligi 110—115.

Dėl moksleivių skaičiaus, jų prieauglio, kun. dr. Gronis iš viso reiškia optimizmą.

— Tas prieauglis yra ir jis aiškiai bus, — tvirtina direktorius. Reikia manyti, kad jau dabar jis gali siekti 20 jaunuolių. Čia turima galvoje pirmoje eilėje jaunuolius, su tėvais neseniai atvykusius iš Lietuvos Puikus tas jaunimas, praleidęs jaunystę Lietuvoje sovietinėje okupacijoje. Jis daugiau patriotiškas už kitus. Toks teigimas visai teisingas — ir šių eilučių autorius turėjo progos įsitikinti, kaip ypač vyresnieji, merginos ar berniukai, neseniai atvykę iš Lietuvos gražiai nusiteikę tautiniai, kaip gražiai taisyklingai taria žodžius.

— Sakau Tamstai, — vis pabrėžia direktorius, — moksleivių mes nepritrūksime ilgam laikui. Čia reikia turėti ir tai galvoje kad mokinių tėvus patrauks nemokamas išlaikymas gimnazijos bendrabuty, o juk kitur tai sudarytų nemažas išlaidas. Mokinių surinkimui daug reikšmės turi ir agitacija per bendruomenės apylinkių pirmininkus, pertai ypatingai svarbu — kunigus. Štai toks nepailstamas kun. Šarka Hamburge, jis pats vienas sugebėjo saleziečių gimnazijai sumedžioti bent 10 jaunų lietuviukų.

Apie gimnazijos reikalus dar bus progos pasikalbėti ir dabar meskime žvilgsnį į gražųjį Rennhof pilies, atseit — gimnazijos parką. Jis — didelė puošmena čia, nors nusiskundžiama ir uodais... Kiekvienu atveju jis ne tik puošia pačias patalpas (jos būtinos praplėsti), bet ir naudingas moksleiviams oru pakvėpuoti. Kitokiose sąlygose, kad ir kokiam mieste gimnazijai būnant, toks parkelis būtų neįmanomas.

Bevaikščiojant po parką pastebi vidutinio amžiaus kiek žilstelėjusį, bet jaunai atrodantį lietuviškos išvaizdos vyriškį. Jis aiškiai ne mokytojas. Pasirodo, jis su žmona atvyko aplankyti savo dukrelės, besimokančios gimnazijoje. Jis — tik vieneri metai iš Lietuvos, atvyko kaip vokietis, gavo puikias įsikūrimo sąlygas ir niekur kitur nenorėtų iš Vokietijos išvykti.

— Lietuvoje? Žmonės gyvena, — jis sako, — iš 5 pirštų kombinacijų. Visi spekuliuoja, visi geria, apgaudinėja. O kitu atveju — nepragyvensi. Jei kas dar galvoja, kad Lietuvoje žmoniškas gyvenimas, siūlau — nuvykit ir savo akimis įsitikinkit. Juk daugelis ir žudėsi sugrįžę.

— O man su žmona ir dviem vaikais Vokietijoj dabar rojus. Abu dirbame, sukalame ligi 1,000 DM. per mėn. Dirbu benzino stoty, ir jau seniai turiu įsigijęs automobilį. Ir sutaupyti galime. Sąlygos darbovietėje puikios — tiesiog stebėtis tenka, kaip viršininkai (bosai) mandagūs dabar Vokietijoje, kaip jie skaitosi su darbininkais, kaip draugiški.

— Nein, atsiprašau — ne, — tvirtina Bucas, — mums čia gerai ir jokios Amerikos mūsų netraukia.

KUN. JONAS JUTKEVIČIUS PASKIRTAS LIETUVIŲ PARAPIJOS KLEBONU

Kunigas Jonas Jutkevičius, vienas iš žymiausių JAV-bių lietuvių veikėjų, paskirtas šv. Pranciškaus lietuvių parapijos Athol, Mass., klebonu. Niekas kitas šiame krašte nėra tiek daug rašęs Lietuvos bylos reikalu amerikiečių spaudai ir valdžios pareigūnams, kaip kad kunigas Jutkevičius.

Kunigas Jonas Jutkevičius, vienas iš Lietuvos Vyčių organizacijos šulų, neseniai buvo paskirtas šv. Pranciškaus lietuvių parapijos klebonu Athol, Mass., mieste. Kun. Pijus Juraitis, buvęs ilgą laiką tos parapijos klebonu, dėl sveikatos iš tų pareigų pasitraukė.

JAV-bių lietuviams, kurie kovoja už Lietuvos laisvės atgavimą, o ypač Lietuvos Vyčių organizacijos nariams, kun. Jut

Kun. kleb. Jonas Jutkevičius

kevičiaus paskyrimas lietuvių parapijos klebonu buvo tikrai maloni žinia. O kad taip visos lietuvių parapijos šiame krašte turėtų klebonais tokius kovotojus už Lietuvos laisvę, kaip kad yra kun. Jonas Jutkevičius!

Kun. kleb. Jonas Jutkevičius yra gimęs 1914 metais, augęs ir mokslus baigęs šiame krašte. Pradžios ir vidurinį mokslą baigė savo gimtajame mieste, West field, Mass. Lankė St. Charles kolegiją Catonsville, Md., mieste, o kunigų seminariją baigė Montreal mieste, Kanadoje. Kunigu įšventintas 1940 metais Springfield, Mass., mieste. Pradžioje vikaravo Aušros Vartų lietuvių parapijoje Worcester, Mass., o vėliau šv. Kazimiero lietuvių parapijoje tame pačiame mieste. Be to, paskutiniu metu kartu dirbo ir Worcesterio vyskupijos bažnytiniame teisme.

Kun. kleb. Jonas Jutkevičius yra išvaręs nepaprastai platų barą lietuvybės darbe JAV-bių lietuvių tarpe. Jis puikus organizatorius, naujų planų sumanytojas ir įgyvendintojas, niekad nepavargstąs kovoje už Lietuvos, kurios nėra matęs, laisvę. Jis taip pat ugningas kalbėtojas, uždegąs čia gimusį lietuvių katalikišką jaunimą didiems žygiams ir darbams.

Lietuviškoje veikloje pradėjo reikštis 1928 metais, pradėjęs lankyti vidurinę mokyklą (high school). Jo ir kitų pastangomis atgaivinama Lietuvos Vyčių 30-toji kuopa Westfield mieste. Keletą metų (1946 — 1951) buvęs Lietuvos Vyčių centro valdybos dvasios vadu. Kun. kleb. Jutkevičiaus pastangomis suda rytas 1946 metais prie Lietuvos Vyčių centro valdybos specialus Lietuvos reikalų komitetas. Jis iki šiai dienai tam komitetui tebevadovauja. Šis komitetas išleidžia mėnesinį biuletenį organizacijos kuopoms, duodamas labai pilnas ir puikias direktyvas nariams, nurodant kaip ir kur veikti Lietuvos vadavimo darbe. Nuo 1946 metų Lietuvos Vyčiai yra parašę arti pusės milijono laiškų spaudai ir politinio bei kultūrinio gyvenimo vairuotojams Lietuvos klausimu. Prieš keletą metų vėl kun. kleb. Jutkevičiaus pastangomis įsteigtas Lietuvos Vyčių medalis. Šis medalis organizacijos metinio suvažiavimo proga įteikiamas vienam iš žymių ir įtakingų amerikiečių, tais metais daugiau pasidarbavusiam Lietuvos bylos kėlimo ir gynimo reikale. Tas medalis iki šiol yra iškilmingai įteiktas: senatoriui Douglas, kongresmanam Kersten ir Flood, gubernatoriui Williams.

Prieš keletą dienų gautame laiške rašo: "...be abejo, ir toliau varysiu Lietuvos Reikalų komisijos darbą...." Tame pačiame laiške rašo apie, anot jo, "kvailą Sulzberger'io galvojimą", organizavimą protesto laiškų jam, apie organizavimą tolimesnio spaudimo į senatorius ir kongresmanus Kuchel - Lipscomb rezoliucijos pravedimo reikalu, apie pramatytus asmenis (šiais metais du), kuriems Vyčių metinio suvažiavimo metu Clevelande bus įteikti Lietuvos Vyčių medaliai. Kitas, būdamas paskirtas klebonu, tikrai kuriam laikui pamirštų visas kitas pareigas bei darbus. Bet toks nėra kun. Jonas Jutkevičius.

L. Valiukas

Kenosha, Wis.

— **L. B. Kenoshos apylinkės** valdyba, kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet rengia gegužinę, kuri įvyks rugpiūčio 6 d. Šv. Petro parapijos darže, antrą valandą po pietų. Šokiams gros akordiono muzika, veiks lauko virtuvė. Svečiai prašomi prie kasininko stalelio užsiregistruoti, nes yra paskirtos trys premijos, kurias kas nors iš apsilankiusiųjų laimės. Be to, mūsų mažiesiems bus pravesti įdomūs žaidimai. Vietos ir apylinkės lietuviai nuoširdžiai kviečiami į mūsų rengiamą gegužinę atsilankyti. Tuo progos susitikti su draugais, kartu paremsite lietuvišką reikalą, nes L. B. Kenoshos apylinkė iš parengimų gautų pajamų stipriai remia lietuvių kultūrines įstaigas.

— **Kenoshos lietuvių Šv. Petro** parapija rengia didelį pikniką Minkovskio darže, š. m. rugpiūčio mėnesį 21 dieną. Visi vietos ir apylinkės lietuviai tos datos prašomi neužmiršti ir gausiai atsilankyti į mūsų parapijos pikniką.

Skelbkites "Drauge".

ADOMAS VAITKEVIČIUS
Anglių ir Alyvos Patarnavimas
Telef. REpublic 7-5803
Visų rūšių apšildymo sistemos įvedimas, perdirbimas ir pataisymas
Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas
ATLAS FUEL CO.
ATSTOVAS
4919 So. Paulina Street
Tel. PRospect 6-7960

Buvę "PALANGOS" restorano savininkai ir įkūrėjai, Marija ir Juozas Ročkai, šiomis dienomis atidarė naują restoraną:

GINTARAS
2151 West Cermak Road
Chicago 8, Illinois
Telefonas VIrginia 7-8179
LIETUVIŠKI VALGIAI, KAIP JŪS MĖGSTATE!
Marija ir Juozas Ročkai kviečia visus buvusius ir naujus klientus aplankyti juos naujoje vietoje. Lauksime visų!
Atdara kasdien nuo 7 val. ryto iki 8 val. vakaro
Sekmadieniais nuo 11 v. ryto iki 8 val. vakaro

GALITE UŽSISAKYTI VAISTUS SAU AR SIUNTIMUI
Community Vaistinėje

Kazimieras Kareckas, R. Ph., vaistinės savininkas ir **C. Ugianskis**, R. Ph., tiksliai išpildo daktaro receptus ne tik vietinius, bet ir gautus iš Lietuvos.
COMMUNITY PHARMACY
(Lietuvių vaistinė)
5000 West 16th Street
Cicero 50, Illinois
Telefonas: OLympic 2-0951

dovanos taupytojams
PADĖJUS $500.00 AR DAUGIAU GEGUŽĖS IR BIRŽELIO MĖN. DUODAME ŠIĄ DOVANĄ

KAS DU MĖNESIAI DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS

5¼% mokame už ilgalaikes taupmenas!

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION INSURED UP TO 10.000

DARBO VALANDOS:
pirm. 9 iki 8 v. v.
antr. 9 iki 5 v. v.
trečiad. — uždaryta
ketv. 9 iki 5 v. v.
penkt. 9 iki 5 v. v.
šešt. 9 iki 1 v. p.p.

JOSEPH F. GRIBAUSKAS, vedėjas
ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1447 S. 49 th COURT, CICERO 50, ILL./BI 2-1397, TO 3-8131

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. Šeštadieniais ir sekmadieniais 8:30—9:30 val. ryto. Vakaruškos pirmad. 7 val. vak.
Angių kalba: kasdien nuo antradienio iki penktadienio 7 7:30 val. vakaro.
VISOS PROGRAMOS IŠ WOPA
1490 kil. AM ir 102.7 mg. FM
Tel. HEmlock 4 - 2413
7150 So. Maplewood Ave. Chicago 29, Ill.

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
A. VILIMAS
3415 S. Lituanica Ave.
Tel. FRontier 6-1882

BAŽNYTINIŲ PAMALDŲ VADOVELIS
yra gaunamas Drauge. Jame yra visos reikalingos maldos ir giesmės bei liturginiai nurodymai Išleido Kunigų Vienybė, 2 pataisyta laida. Kaina $3.50. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago 29, Ill.**

MIDWEST MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE,
2515 W. 69th Street **Telefonas PRospect 8-9259**
SAV. J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA
Rugpiūčio 4, 5, 6 dienomis

BISQUIT 3 Star Cognac	5th	**$4.98**
GERMAN BRANDY	5th	**$4.59**
GRAIN ALCOHOL	5th	**4.19**
ROPHI, prancūz. cognac	5th	**$4.69**
CHERRY, Blackberry, Apricot prancūziški likeriai	5th	**$2.98**
SKAIDRIOJI, 80 proof	5th	**$2.95**
LEMON ICE LIQUEUR	5th	**$3.69**

Ir daug, daug rūšių geriausių gėrimų žemiausiomis kainomis.
MAISTO SKYRIUJE: Didelis pasirinkimas vietinių ir užsieninių produktų.
Krautuvė atidara nuo 8 val. ryto iki 9 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 iki 2 val. ir nuo 6 iki 9 val. vakaro.

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226
Vedėjas E. RUDAITIS
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PRospect 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 9:30, kitom dienom nlo 9 iki 6 v. v.
Sekmadieniais liepos ir rugpiūčio mėn. abi krautuvės uždarytos.
Penktadienio vakare iki 9:30 valandos vakaro atidara tik 6211 South Western Ave. krautuvė.

VISKAS NUPIGINTA:
TV • Radijai • Juostiniai Rekorderiai • Hi Fi Stereo
Fonografai • Plokštelės • Rašomosios Mašinėlės •
Laikrodžiai • Elektriniai Virtuvės Reikmenys.
— VISKAS GARANTUOTA —

10m. SUKAKTUVINIS IŠPARDAVIMAS! 10m.
MODERNIOJE PARDUOTUVĖJE
• DAINA • ELECTRONICS
3321 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO 8, ILLINOIS — TEL. CLiffside 4-5665

— DOVANOS —
SU KIEKVIENU PIRKINIU
Taip pat duodami S & H žalieji ženkliukai.
Krautuvė atdara: 9-6; pirmadieniais ir ketvirtadieniais 9-9; sekmadieniais uždaryta.

ŠV. JURGIO PARAPIJA LIŪDI

Negailestingos mirties šešėly liūdi visa Šv. Jurgio parapija. Netikėta mirtis išplėšė senosios lietuvių parapijos kleboną kun. Bernardą Bartį, sulaukusį vos 51 metų amžiaus. Gimęs ir augęs Šv. Jurgio parapijos ribose, čia ilgus metus vikaravęs ir prieš pusantrų metų sugrįžęs klebonu, visą energiją dėjo, kad Šv. Jurgio parapija išsilaikytų, sustiprėtų ir ilgus metus dar būtų lietuvių katalikų centru. A. a. kleb. Bartis per trumpą laiką padarė tiek pagerinimų parapijoje, kad sunku įtikėti, žinant darbo sąlygas ir lėšas. Išmokėta kelios dešimt tūkstančių skolos, sutvarkyta salė, įsigyta var pai, išpuošta bažnyčia, sudėtos naujos grindys, įvestos naujos šviesos, atremontuotas vidus, sutvarkytos mokyklos grindys, pradėtas leisti savaitinis parapijos biuletenis, atremontuoti seselių namai, klebonija, sustiprinti parapiečių ryšiai.

Velionies didžiausias troškimas buvo išlaikyti Šv. Jurgio parapiją lietuviams. Šia mintimi jis niekada nesiskyrė: ta tema kalbėjo savo draugų tarpe, ja dalinosi per pamokslus, per susirinkimus. "Aš tam čia ir atvykau, kad dirbčiau savųjų tarpe, lietuvių katalikų naudai ir gerovei", dažnai ka'bėdavo visų mylimas klebonas.

Parvykęs iš atostogų, dar poporai dienų norėjo pabūti pas savo brolį Clevelande. Čia jį, prie brolio namų pasitiko mirtis. Aukščiausias pasikvietė jį pas save. Tokia Dievo valia. Šv. Jurgio parapija, kuriai velionis klebonas per tokį trumpą laiką spėjo tiek atiduoti savo energijos, sumanumų ir meilės, nepamirš jo savo karštose maldose. Ilsėkis ramybėje, uolusis Dievo tarne!

1941 metų sukilimo minėjimas

Didingam Lietuvos istorijos įvykiui — 1941 metų sukilimui — paminėti Clevelande bus rengiama akademija ir iškilmingos pamaldos už sukilime dalyvavusius bei žuvusius partizanus.

Šio minėjimo iniciatoriai kviečia šį sekmadienį, rugpiūčio 6 d., tuojau po lietuviškųjų pamaldų atvykti į lietuvių salę pasitarimui. Kviečiami organizacijų atstovai bei pavieniai asmens.

Iniciatoriai

Atvyksta vysk. J. Rancans

Rygos vyskupas — augsiliaras ir generalinis vikaras Juozas Rancans, šiuo metu gyvenąs tremty, Grand Rapids, Mich., atvyksta Clevelandan, rugpiūčio 5 d., šeštadienį. Sekmadienį rugpiūčio 6 d. laikys pamaldas naujosios parapijos bažnyčioje 12 val. Pamaldų metu giedos Čiurlionieičių choras ir ekscelencija pasakys pamokslą latviškai ir lietuviškai.

Po pamaldų bus pusryčiai, kur įvairios kat. organizacijos vyskupą pasveikins jo 50 metų kunigystės ir 75 metų amžiaus proga. Vysk. J. Rancans yra Clevelando latvių ir jų kapeliono kun. A. Goldikovskio svečias. Norį pasimatyti ar pasveikinti vysk. Rancans, prašomi kreiptis į kun. Godikovskį. Pirmadienį vysk. įšvyksta į New Yorką, kur latvių kolonija rengia didingą jo sukakčių proga pagerbimą.

"LITHUANIAN VILLAGE"

Jau daugel metų Clevelando lietuviai galvojo apie savo vasarvietes, savo didesnių namų, erdvesnės salės įsigijimą. Buvo nemaža kalbama net apie lietuviškos kolonijos kūrimą, buvo ieškoma tinkamos vietos, gražių sklypų. Tokios iniciatyvos ėmėsi Lietuvių Bendruomenės apylinkė, SLA, Lietuvių salės bei klubo vadovybė ir paskiri asmens. Laikas bėgo, bet planai liko tik planais. Lietuvių anksčiau apgyventi rajonai diena iš dienos tamsėja, lietuviškų veidų mažiau besimato. Šv. Jurgio parapija dar tebėra tas židinys, kuris daugiausiai paaliko, kad anie senieji lietuvių gyvenamieji kvartalai dar turi praeities lietuviškųjų žymių. Lietuvių salė, Superior Savings bankas, Dirvos redakcija ir administracija, keletas lietuvių smulkesnių įstaigų bei krautuvių priverč'a lietuvius atvykti į šį rajoną.

Lietuviai kraustosi į Naujosios parapijos rajoną arba keliasi į tolimesnius priemiesčius, sekmadieniais atvykdami į savo senąją šv. Jurgio parapiją. Superior Savings bankas jau kuris laikas įsteigė savo antrąjį skyrių Euclid gatvėje, kur ateity ir koncentruosis pagrindinis biznis.

Sumažėjo ir lietuvių salės pareikalavimas, sumažėjo ir lietuvių klubo lankytojų skaičius.

Lietuvių salė ir klubas, įsteigti per prieš 50 metų, šiuo metu yra tvirtose administracijos rankose, vadovaujant pirm. Z. Dučmanui. Ši toli pramatanti vadovybė iš naujo ėmėsi iniciatyvos įsigyti namus, kurie ateity būtų naujas lietuviško gyvenimo židinys. Gavę tam akcininkų pritarimą, nupirko didžiulį pastatą už 105,000 dol. naujosios parapijos rajone, biznio 185-toje gatvėje mūrinį pastatą, su didžiule sale (1,200 sėdimų vietų) — šiuo metu ja naudojasi kinas La Salle). Be to, pastate yra keturios krautuvės ir penki butai. Lietuvių salės ir klubo vadovybė iš karto, įmokėjo 25,000 dol., kitus pinigus pasiskolindama iš Superior Savings. Sutvarkius visus juridinius klausimus, gavus iš Columbus chartą, naujoji įmonė pavadinta "Lithuanian Village" vardu, išleidžia 50,000 dol. vertės akcijų (common stocks). Akcijos kaina 25 dol. Lietuvių salės akcijos, kurių nom. kaina buvo 10 dol., naujoji besikuriančioji bendrovė pirks mokėdama po 25 dol. Vadinas, senieji akcininkai galės tapti ir Lithuanian Village bendrovės dalininkais. Pribrendus laikui, dabartinės patalpos bus lietuvių salės bei klubo vadovybės likviduotos ir jų akcininkai taps naujosios bendrovės akcininkais.

Iš valdybos pranešimų aiškėja, kad Lithuanian Village yra ant tvirtų ekonominių pagrindų. Jos akcininkams bus mokami dividendai, nes naujai įsigytasis pastatas yra pelningas ir gerame stovy. Naujosios bendrovės akcijas galės įsigyti tik lietuvių kilmės asmens. Tuo norima šią bendrovę išlaikyti lietuvių rankose, kad ateity galėtų tarnauti lietuvybės reikalui.

Susidomėjimas šia bendrove gan didelis, jau nemaža lietuvių įsigijo akcijų: Jonas Miglinas už 1,000 dol., A. Banys už 300 dol., A. Buknis, P. Mozuraitis, J. Vyšniauskas ir eilė kitų po 100 dol. Pirmomis akcijų pardavimo dienomis lietuviai akcijų įsigijo už 3,000 dol. Jų paklausa kasdien auga. Tikimasi, kad per trumpą laiką akcijos bus paskleistos lietuvių rankose.

Suinteresuotieji prašoma kreiptis į Lietuvių salės valdybos narius, jie duos pilną ir išsamią informaciją. Plačiau apie patį Lithuanian Village pastatą kitą kartą.

GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St., rR 6-1998
TV RADIJAI, HI-FI, VĖSINTUVAI
Pardavimai-taisymai. Sek. uždaryta

Liepos 16 d. Clevelande įvyko pavergtųjų tautų antikomunistinė demonstracija. Matyti ALTO vėliava ir uniformuoti lietuviai budžiai. Tai vienintelė lietuviška uniformuota organizacija demonstracijoje.

Los Angeles, Calif.

Dailiųjų Menų klube II Dainų šventė

Liepos 29 d. įvykusniam Los Angeles Dailiųjų Menų klubo susirinkimui pirmininkavo Br. Budriūnas. Programoje: II Dainų šventėje Chicagoje atliktų dainų išklausymas ir pasisakymai.

Su dėmesiu išklausyti p. Briedžio, iš Chicagos, padaryti dainų įrekordavimai. Narių ir svečių pasisakymai įvairūs, platūs. Aptarti atskiri to repertuaro eilėraščiai, net atskiri jų žodžiai. Atliktų dainų skambumai ir neigiamumai. Spaudos, visuomenės pasisakymai. Ar gilios minties eilėraščiai, poetai tinka populiarioms, liaudiškoms melodijoms? Melodijų kūrimas pagal eilėraščius. Kiek reikšmės melodijai turi eilėraštis?

Pageidauta programon dėti visų autorių (poetų) nuotraukas, ne vien kompozitorių ar komisijų narių, net po keletą kartų tuos pat veidus. Pasisakyta prieš per gausų anglų kalbos vartojimą lietuviškų dainų programose. Kartais net gaunasi kurjozai: kelių šimtų svečių tarpe keletas užsieniečių, o pranešinėjama dviejomis kalbomis.

Be DMK narių dalyvavo gausokas kviestų svečių būrelis: senosios lietuvių kompozitorių kartos atstovas Juozas Gaubas, dail. J. Vainauskas, filmuotojas Povilas Jasiukonis, muzikas Juozas Ąžuolaitis, skulptūros studentas Antanas Bražys, dailininkė Valė Barmienė, visuomenininkas Vladas Pažiūra ir kt.

Kitam laikotarpiui Dailiųjų Menų klubo pirm. išrinktas Algirdas Gustaitis.

Sen. Kuchel ir kongr. Lipscomb kviečiami į Vyčių suvažiavimą

Senatorius Tom Kuchel ir kongreso narys Glen Lipscomb, rezoliucijos Lietuvos bylos reikalu JAV-bių Kongrese autoriai, pakviesti kalbėtojais į Lietuvos Vyčių organizacijos metinio suvažiavimo įvykstančio rugpiūčio pabaigoje Clevelande, iškilmingame pokilyje, baigiant seimą. Lietuvos Vyčių organizacijos nariai yra parašę tūkstančius laiškų Senato ir Atstovų Rūmų užsienio reikalų komisijų pirmininkams ir nariams, ragindami juos duoti tai rezoliucijai (S. Con. Res. 12 ir H. Con. Res. 153) teigiamą eigą ir dar šios sesijos metu priimti. Spėjama, kad ši sesija galinti užsitęsti iki spalio mėn. vidurio. Vyčiai akciją ir toliau tuo reikalu veda. Būtų tikrai puiku, kad visi geros va'ios lietuviai atliktų savo pareigą šiuo reikalu, parašydami po trumpą laiškutį bent sen. J. William Fulbright ir kongr. Thomas E. Morgan. (lv.)

Buvęs Dailiųjų Menų klubo pirm. komp. Bronius Budriūnas (kairėje) ir naujasis DMK pirm. rašyt. Algirdas Gustaitis (dešinėje). Viduryje neseniai Los Angelėje lankęsis pagarbus Amerikos Lietuvių kultūrininkas, veikėjas Jokūbas J. Stukas.

L. Briedžio nuotr.

RADIO PROGRAMA
★
Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujoj Anglijoj, iš stoties WLYN 1360 bangos veikia sekmadieniais nuo 1:30 iki 2:00 val po pietų. Perduodama: Vėliausių [illegible] žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalams kreiptis: Baltic Florists — Gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir [illegible].

Lietuvos istorija
vadovėlis lituanistinėms mokykloms ir tėvams, vaikus su Lietuvos praeitimi norintiems supažindinti namuose. Knyga iliustruota, kietais viršeliais. 204 pusl. Kaina $3.
Dr. Daugirdaitė-Sruogienė,
DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago 29, Illinois

HEALTHY FOOD RESTAURANT
LIETUVIŲ VALGYKLA
3236 South Halsted Street
Tel.: DAnube 6-9837
J. ir Pr. Bičiūnas — Chicago 8, Illinois

1909 — 1961
Taupyk Stipriausioje
CHICAGOS TAUPYMO BENDROVĖJE!
4 1/4 % Turtas $80,000,000.00
Atsargos Fondas $7,500,000.00
Dividendas mokamas visoms santaupoms
Justin Mackiewich, Chairman of the Board
Justin Mackiewich, Jr., President
FREE PARKING
STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: VIrginia 7-1141
VALANDOS: Kasdien įskaitant šešt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

4 1/4 % mokame už santaupas, padėtas investavimo sąskaiton.
Už paprastoj sąskaitoj aikomus pinigus mokame 4%.
Dabar mūsų turtas jau viršija
$20,000,000.00
Didžiausioji ir stipriausioji Bridgeporto taupymo įstaiga.
Per 65 metus nuolat mokame aukščiausius dividendus, suderintus su santaupų saugumu.
ALBERT J. AUKERS, Prezidentas
District Savings AND LOAN ASSOCIATION
3430 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8, ILLINOIS • CLiffside 4-6100
"Free Parking directly behind our office"
NEW OFFICE HOURS: MONDAY and TUESDAY 9 A.M. to 4 P.M. / WEDNESDAY CLOSED
THURSDAY 9 A.M. to 8 P.M. / FRIDAY 9 A.M. to 6 P.M. / SATURDAY 9 A.M. to 1 P.M.

SKIP'S SELF SERVICE
Liquor Store
5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
AUGUST — RUGP. 3, 4, 5 D. D.

BISQUIT THREE STAR COGNAC	Fifth	$4.98
IMPORTED CRUSADER'S PORTUGAL BRANDY. 10 YR. OLD	Fifth	$3.19
WHITEHALL DISTILLED LONDON DRY GIN.	Full Quart	$2.98
GRAIN ALCOHOL 190 PROOF U. S. P.	Fifth	$4.89
RICCADONNA VERMOUTH Dry or Sweet 30 oz. Bottle		$1.19
KAHLVA IMPORTED COFFEE LIQUEUR .	Fifth	$4.98
TAMARC VODKA 80 PROOF	Fifth	$2.39
PHILADELPHIA BLENDED WHISKEY (Full Quart)		$3.39
IMPORTED CANADIAN WHISKEY	Fifth	$3.59
PABST BEER Case of 24—12 oz. No Deposit Bottles		$3.59

PATIKRINKIT AUTOMOBILĮ
PAS PRITYRUSIUS MECHANIKUS

TUNE UP 8 CIL.	$ 7.00
TUNE UP 6 CIL.	$ 5.50
AUTOMAT. TRANSMIS. SEALS ĮDĖJIMAS	$30.00
VISŲ FIRMŲ AUTOMOBILIŲ STABDŽIŲ (Relinings) nuo	$14.95 iki $17.95
TRANSMICIJŲ PERDIRBIMAS (OVERHAUL) DARBAS	$50.00

KIEKVIENAS DARBAS GARANTUOJAMAS 90 DIENŲ.
MOTORO PAGRINDINIS REMONTAS, "BODY WORK" IR DAŽYMAS
WESTERN AUTO SALES & SERVICE
(LIETUVIŲ ĮMONĖ)
4318 South Western Avenue
Telefonas — LAfayette 3-1790

KNYGOS JŪSŲ BIBLIOTEKAI
Balys Sruoga: Dievų miškas, atsiminimų knyga, vienas šlurpiausių dokumentų, parodantis, kas yra laisvė ir kas ateina su pavergimu. Kieti viršeliai, 480 psl. $5.00
Jurgis Savickis: Žemė dega, rašytojo ir diplomato atsiminimai iš 1939—1945 m., kruviniausio ir tragiškiausio mūsų tėvynės ir Europos istorijoje. Apie 870 psl. dviejuose tomuose po $4.50
Jonas Aistis: Apie laiką ir žmones, literatūriniai atsiminimai apie laisvėje kylantį Kauną ir jo kultūrinį kilimą. $2.50
Užsakymus ir pinigus siųskite:
DRAUGAS
4545 West 63rd Street, Chicago 29, Illinois

MŪSŲ MAŽLIETUVIŲ IR VILNIEČIŲ AKTUALIJOS

AL. GIMANTAS

Savotiškas likimas glaudė Lietuvos vakarinių ir rytinių sričių gyventojus. Pikti mūsų kaimynai visada stengėsi visais įmanomais būdais engti minėtųjų vietovių lietuvius. Nežiūrint visų priespaudų, ilgos rezistencijos prieš jųjų išnaudotojus, jų šventų teisių mindžiotojus, regis, palūžusių tiek mažai buvo. Absoliutinė dauguma išliko susipratusiais lietuviais, kurie meilę Lietuvai, meilę savajai tautybei nekartą yra įrodę savo kraujo kaina. Ne vienos Lietuvos dalies tautiečiai nėra juk tiek kentėję, kiek taip vadinami mažlietuviai ir vilniečiai. Ilgametė ir nuolatinė kova paliko savų antspaudų tų mūsų sesių ir brolių charakteryje, gal ir todėl, ne visada likusi mūsų tautos dalis pilnai supranta mūsų vakarinių ir rytinių gyventojų siekius, aspiracijas, jų užimtas pozicijas. Kad ir retai, bet vis dar galima išgirsti mažlietuvius vadinant vokiečiais, o vilniečius lenkais. Nėra ir negali būti didesnio mūsų tautiečių užgavimo juos apšaukiant nelietuviais ar net ir prikergiant jiems vardus tų, prieš kuriuos jie taip ilgai ir taip šauniai kovojo. Čia lemtų ne kokia pikta valia, kiek daugiau nesusipratimas, gal ir paprasčiausias nesupratimas.

Lietuviškosios Baltijos sargyboje

Jausdami dar esant panašias nuotaikas, tiek mažlietuviai, tiek ir vilniečiai, kai keno manymu, užsiima lyg ir separatine veikla, nors, bent kiek giliau įsigilinus, tuoj paaiškėja, kad toji "separatinė veikla", tėra tik dalis bendros ir neatskiriamos bendrosios lietuviškosios veiklos sritis, kurią ir bando užpildyti minėtųjų sričių tautiečiai. Jų politika, jei tas žodis čia tiktų, yra labai paprasta ir suprantama: jie, prieš likusią mūsų tautos dalį ir prieš visą pasaulį tenori pasirodyti esą sąmoningais lietuviais, tenorį būti neatskiriama visos tautos dalimi, tenorį bendrai džiaugtis ar dalintis bendru likimu su visa Lietuva, jos suvereninėje teritorijoje.

To siekdami, jie visai nesibaido mesti teisybės žodį vokiečių ar lenkų atžvilgiu, kiekviena proga stengdamiesi iškelti nedraugiškus kėslus lietuviškųjų reikalų atžvilgiu, visiškai nesijaudindami, kad tiek vokiečiams, tiek ir lenkams, jųjų veikla yra nemažu krislu akyje. Štai ir paskutiniajame "Lietuvos Pajūrio" numeryje (nr. 2), jie stebisi keista ir nesuprantama Vokietijos valdžios ir teismų laikysena, kalbant apie buv. nacių bylas. Mažlietuviai netyli ir neslepia savojo susirūpinimo įvairių gauleiterių, komisarų ir šiaip aukštų nacių pareigūnų protegavimu. Štai, taip vadinamieji, "Tautos teismo" teisėjai, kurie ne vieną yra nusiuntę į kacetus, šiandien gauna 1500 DM mėnesinės pensijos. Bielefeldo kreisleiteris gauna 1345 DM pensijos. Gauleiteriams dr. Helmuth ir Jordan, SS daktarams Hellinger, Platza, Pook ir kt. Bonnos valdžia išmokėjo nuo 5000 iki 25000 DM "ypatingos paramos" — "Sonderunterstuetzung". Minėtas dr. Pook, auksinių dantų lupinėjimo iniciatorius kacetuose, šiandien vėl praktikuoja kaip gydytojas Berlyne. Palyginimui, kai nacistinių pragarų iniciatoriams išmokamos nenormaliai aukštos sumos, vienam žinomam mažlietuviui bandžius per teismą reikalauti pašalpos už 4 metų kankinimą kacete, teismas ne tik bylą atmetė kaip nepagrįstą (!), bet jam dar priteisė apmokėti ir teismo išlaidas. Klasinis vokiškosios moralės pavyzdys!

Vilnietiškoje pastogėje

Pereinant prie vilniečių veiklos žinių, tenka prisiminti KLB Toronto apylinkės suruoštą straipsnių konkursą, kuriame antrąją premiją už straipsnį "Mūsų sostinė Vilnius" laimėjo 11 m. V. Kuprevičiūtė. Vilniečiai, norėdami pagerbti jaunąją išeivijos lietuvaitę, pakvietė ją su savo tėveliais į vilniečių ruoštas Jonines, St. Catharines, Ont., salėje ji buvo pristatyta 700 miniai ir pati perskaitė savąjį rašinį. Ta proga, rengėjai nuo savęs įteikė piniginę dovaną ir sekančio turinio raštą: "Mums džiugu pasveikinti jauną ją Vaidutę, kaip naujai pražystantį lietuvišką žiedą ir jau dabar gyvenančią lietuviškais idealais. Jūsų rašinys 'Mūsų sostinė Vilnius' duoda vilčių, kad užaugusi garsiai pasakysi visam pasauliui, kad Lietuva buvo ne tik didvyrių žemė, bet ir humaniškumo pavyzdys, o jos sostinė Vilnius kultūros lopšys visai Europai. Mielai Vaidutei nuoširdžiai linkime užaugti karštoj lietuviškoj meilėj ir būti pasauliui lietuviškos kultūros švyturiu."

Šis prasmingas vilniečių mostas duoda pagrindo tikėti, kad jis nebus ir paskutinis. Ar nebūtų gražu, kad jie pasistengtų kiekvienais metais premijuoti mūsų jaunimo rašinius vilnietiškomis temomis? Konkrečiai — ar nebūtų galima įsteigti kasmetinę premiją ir jos laimėtojui dovanos įteikimą sujungti su kasmet Kanadoje ruošiamomis vilnietiškomis Joninėmis? Tai būtų puiki ir patraukli priemonė sujdominti išeivijos jaunimą Lietuvos sostine, jos reikalais, kurį, be jokios abejonės, padėtų dar giliau, dar plačiau pažinti savo tėvų gimtąjį kraštą, nuostabią dainų šalį Lietuvą, gražiausį toje Europos dalyje miestą, sostinę Vilnių. Tejsidėmi mūsų jaunimas ir težino, kad daug yra šaunių ir prašmatnių miestų, bet nei vienas negali lygintis su lietuviškuoju Vilniumi, težino, kad nėra įspūdingesnės Dievo Motinos šventovės už Aušros Vartus Vilniuje, nėra pasaulyje lietuvio širdžiai brangesnės ir šventesnės vietos už Neries ir Vilnelės santakoje stovintį Gedimino miestą. Tai lietuviškasis credo, privalus kiekvienam, jaunam ar vyresniam, bet kur gyvenančiam tautiečiui, kuris tik jaučia savo gyslose lietuviškąją kraują tekant. Kalbėti ir rašyti apie Vilnių, didžiuotis juo, kaip neapsakomos vertės brangakmeniu, niekad negali būti perdaug. Juk tai nemari lietuviškojo gyvojo kūno dalis!

Mūsų vilniečiai tegali būti tik pagirtini už nuolatinį ir nepailstamą būdėjimą Vilniaus reikalų sargyboje. Jie rūpestingai seka visų pasikėsintojų į Vilnių žingsnius ir skuba informuoti likusią visuomenės dalį. Bet tam darbui, kuris tikrai yra labai platus, jie reikalingi visų mūsų talkos, nes tas darbas yra visos mūsų tautos reikalas ir būtinybė.

Kas gi kaltas...

(Atkelta iš 1 psl.)

nebuvo tokio tikro asmens ar įstaigos. Tai nesveikos biurokratijos pavyzdys. Nebuvo bendro plano tarp politinės ir karinės vadovybės. Jis išaugo iš špijonažo (CIA) įstaigos, augo slapta. Kad toji slaptybė neišaiškėtų, planai ir potvarkiai net nebuvo užrašomi, o tik žodžiu perduodami.

Žvalgybos įstaiga (CIA), kuriai vadovauja Allen Dulles, neša didžiausią atsakomybę, kad nesurinko žinių apie kubiečių nuotaikas ir galimybę sukilti; kariuomenės vadovybė kalta, kad savo potvarkius ir planus neužrekordavo ir neužrašė.

Valstybės departamentas kaltas, kad aklai vykdė visokius teisinius ir demokratinius principus, kurių komunizmas nepaiso. Prezidentas Kennedy savo kaltę viešai išpažino.

*

Demokratijos pralaimėjimas Kuboje daug ko pamoko. Pirma — jeigu Jungtinės Amerikos Valstybės siekė Castro nuvertimo, tai šio tikslo turėjo siekti ryžtingai ir visomis priemonėmis. Antra — šie planai ir jų vykdymas turėjo būti tiesioginiai JAV vyriausybės tvarkomi.

Trečia — karinės operacijos negali būti tvarkomos CIA vadovybės, nes slaptoji žvalgyba yra slaptas dalykas, o kariniai veiksmai — viešas.

Ketvirta — slaptosios žvalgybos veiksmai turi būti prižiūrimi ir kontroliuojami specialios valdiškos įstaigos, tuo skatinant didesnę atsakomybę.

Kubos invazijos nepasisekimas nepasmerkia minėtų valstybinių institucijų ir vadų, o tik parodo, kad joms reikia daugiau lankstumo, bendradarbiavimo, mažiau biurokratijos ir raidės paisymo .

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADS

REAL ESTATE

MARQUETTE PARKO CENTRE

Vertingas kaip naujas. 2 aukš. mūr. 2×5 po 3 mieg. butai. Naujas šild. Įrengtas rūsys. Garažas. $33,300.

Pajamų bungalow, 8 kamb. 2 vonios, 2 auto garažas. $23,500.

5 kamb. mūras, moderni vonia, 2 auto garažas. $18,000.

Naujas degtų plytų 6 kambar. modernus namas ant plataus sklypo. $27,000.

Puikus apkaltas medinis 5 kam. naujas, gazu šildymas, 38 pėdos. $12,200.

Apartmentinis 7 flatų, dideli 5 ir 4 kamb. butai, garažas. $68,300.

Apartmentinis 5 flatų, alyva šildymas, garažas, arti parko — $56,200.

Bungalow, 8 kamb. mūras, modernus namas, pušų lentų rūsys. $20,300.

Naujas 1½ aukšto mūras, 5 ir 4 kamb. butai, atskiri šildymai. $35,300.

Pelninga taverna — 2 butai, modernūs įrengimai, parking lotas. $35,800.

Brighton Parke naujas 2×6 mūras ir garažas, geras bargenas. $40,500.

Brighton Parke 3 butų mūras, atskiri šildymai, arti mokykla — $23,400.

Brighton Parke 9 kamb. mūro rooming house su baldais. $25,500

Brighton Parke 8 butai po 2 kamb. su baldais. Geros pajamos. $27,000.

Bridgeporte Rooming house — virš $3,000 pajamų. $15,000.

Gage Parke — 12 metų 6 kamb. mūras ir garažas. Gražus pirkimas. $19,700.

Oak Lawn 2 metų elegantiška 6 kamb. mūro rezidencija, platus sklypas. $27,500.

Roseland 5 kamb. mūras, gazu šildymas, garažas. $14,400.

Roseland, arti lietuvių naujos bažnyčios didelis 2 butų po 6 kambarius mūras ir garažas, platus sklypas. $31,000.

Kitur 3 butų mūras, alyva šildymas, patogi vieta. $19,500.

Kitur gražus 1½ aukšto naujas mūras ir garažas. $26,300.

ĮSTAIGA DIRBA KASDIEN

K. VALDIS REAL ESTATE

2655 W. 69th Street. Tel. RE 7-7200 ar RE 7-8534

REAL ESTATE

10 NAUJŲ NAMŲ
Dabar statomi
Modelis
10531 AVENUE E.
Atdaras sekmad. 2—5 p. p.
arba susitarimui apžiūrėti skambinkit
KESLIN CONSTRUCTION CO.
Tel. SA 1-7444

Penkių kamb. mūrinis švarus bungalow, vienas didelis kamb. viršuj, porčius išplasteruotas, rūsys, 2-jų auto garažas, automat. šild. dujomis. Apžiūrėti — kiekv. dieną po 6 v. v., sekm. ir šešt. po 12 v.
7220 SO. CLAREMONT AVE

MISCELLANEOUS

JŪSŲ NAMUOSE
VALAU KILIMUS IR BALDUS
Tel. — REpublic 7-5168

PROGOS-OPPORTUNITIES

Parduodama mėsos ir groserių krautuvė. Ideali vieta Mid-West krautuvei. Turi būti parduota iki rugp. 1 d. **WAlbrook 5-7564.**

Parduodama groserių ir mėsos krautuvė ir namas. Garažas. **5258 S. Francisco Ave. HEmlock 4-8778**

Parduodamas namas ir taverna. **7320 South Damen Ave. GR 6-9701**

Jei tik dovanos kam reik,
Tuoj į "Draugą" tu užeik:
Puikią knygą ten įgysi —
Žmogui džiaugsmą padarysi.

4 1/4 % DIVIDENTŲ
Ant Visų Taupymo Sąskaitų
INDĖLIAI APDRAUSTI IKI $10,000.00
Paskolos ant namų nuo vieno iki dvidešimties metų — lengvais mėnesiniais atmokėjimais
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 Archer Ave. CHARLES ZEKUS, Sect'y LA 3-8248
VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4:30; Ketvirtadieniais 9 iki 8 v. vak. Trečiadieniais uždaryta.

Berwyn **1409 So. Harlem Ave.**
SAINT MARY OF CELLE PARAPIJOJE
IŠNUOM. ARBA PARDAVIMUI
2-JŲ AUKŠTŲ MŪRINIS, 4 BUTAI
1 — 2-jų miegamųjų 3 po 1 miegamąjį
Kilimai salionuose ir miegamuose, plytelių vonios, spint. virtuvėse, pečiai, šaldytuvai ir air-conditioning visuose butuose. Apačioje krautuvė ir 3 privatūs ofisai. Ofisai iškloti kilimais ir air-conditioned. Puikus pirkinys; įkainuotas pardavimui!
Crown Colonial Corp. Builders
1409 S. Harlem, Berwyn PIoneer 9-1160. Atdara iki 9 val. vak.

Dėmesio, nuosavybių savininkai

Namus ir žemę pirkti, parduoti ir išmainyti galite per mus.
Turime didelį pasirinkimą naujų ir senų namų.
Perkame žemės sklypus. Nėra jokių išlaidų pardavėjui.
COLUMBUS REALTY CO.
LAPKUS BUILDERS, INC.
LU 1-0400
6440 So. Pulaski Rd

SHUKIS REALTY
6433 S. Pulaski St.
Tel. LUdlow 5-5900
Parduoti, pirkti ar išmainyti namus galite Čikagoje ar jos priemiesčiuose.
Turime nuosavybių visur, taip pat turime ir klientų, kurie nori pirkti. Kreipkitės į mūsų raštinę, kur gausite geriausią patarnavimą.

Mūr. 2 apt. po 5 kamb. Atskiri šildymai. $31,500.
Mūr. 6 metų, 4½ kamb. Marquette pk. $22,000.
Mūr. 2 apt. 5 ir 6 kamb. Šildymas karštu vandeniu. $20,500.
Medinis 2 apt. 5 ir 3 kamb. Marquette pk. $18,000.

A. KATILIUS R.E.
2456 W. 69th St. RE 7-8399

5948 SO. KARLOV AVENUE
Parduodamas naujas, didelis 2-jų butų namas. 1½ vonios, karšto vandens šilima (atskirai abiem butam). Aukštas ir sausas rūsys. Ažuolo medžio išbaigimai. Keramikos plytelių vonios ir virtuvės. Įtaisyti virimui pečiai. Susitarimui apžiūrėti skambinti savininkui — PRospect 8-3792

5 kamb. Georgian namas, gazu apšild., potvynio kontrolė. 2 auto. garažas. 74-tos ir California apyl. $17,000.
Sav. WAlbrook 5-6847

6415 S. Maplewood Ave.
Parduodamas mūr. namas. 2 butai po 5 kamb. Geram stovy. Skambinti HEmlock 4-2228, visą dieną šešt. ir sekmad.

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

NAMŲ SAVININKAI
TARPININKAUJAME
BUTŲ IŠNUOMAVIMUI
PATARNAVIMAS VELTUI
TURIME LAUKIANČIŲJŲ SĄRAŠĄ
BELL-VARPAS Real Estate
6455 S. Kedzie — PRospect 8-2232

Išnuom. 5 kamb. butas, 3 mieg. kamb. Gazo pečiu apšild. Karštas vanduo. Pageidaujami suaugę.
3239 S. Emerald Ave.

Išnuom. mieg. kamb. 1-me aukšte, vyrui. Galima naudotis virtuve. Arti autobusas. **2806 W. 58th St. RE 7-2421.**

Išnuom. 4 kamb. butas su baldais, vienaum ar dviem vyram.
2532 W. 47th St.

Išnuom. mieg. kamb. Valgis gaminamas ir skalb. **4101 South Maplewood Ave. FR 6-3395.**

Išnuom. miegam. kamb. 2-me aukšte. Suaugusių šeimoj. **7018 S. Rockwell St. HE 4-2655.**

Išnuom. šviesus 4 kamb. butas, 2-me aukšte. **5200 S. Talman Ave. GR 6-4637.**

REMKITE "DRAUGĄ"

REAL ESTATE

Mūrinis ant 30 p. loto, 10 m., netoli Marq. pk. $16,900.
Mūrinis. 2 butai — 5 ir 6 kamb. Gage Pk. Tik $20,950.
Mūrinis. Naujas 2x6 kamb. Gage Pk. 40 p. lotas. $41,800.
Medinis. 1½ a. (6 ir 5 viršuj), 33 p. lotas, rūsys. $13,500.
Mūrinė 5 m. ant 50 p. loto puošni rezidencija. $25,900.
Mūrinis — 3 butai po 4 kamb. prie 44 ir Mozart, bargenas. $16,900.
Mūrinis 5 met. namas prie 71 ir Mozart — 4 mieg., garažai. Kaina sunaikinta iki $21,500.
Mūrinis 2 po 4 ir butas rūsy prie 45 ir Talman. $25,600.
Mūrinis 6 kamb. prie 65 ir Rockwell skub. parduodamas už $16,900.

KAIRYS R.E.
2517 West 69th Street
PR 6-0956 arba HE 6-2099

4324 SO. MAPLE. BROOKFIELD
4 mieg. kmb. — $17,900
337 BEACH ST., LA GRANGE PK.
2 metų seenumo — $21,900
NO. RIVERSIDE — 2542 6th AVE.
5 kamb. "ranch" namas. 2 maš. garažas, 57x125 p. sklypas. Spintelės virtuvėje. Keramikos plytelių vonia. "Landscaped". — $22,900.

OFISAS:
1409 S. HARLEM AVENUE
Berwyn, Ill.
Susitarimui skambinkit —
PI 9-1160—1161

72-os ir California. 2-jų butų, 10 m. mūr. 4 ir 3 kamb. Dėl skubaus išvykimo sav. parduoda su nuostoliu. $26,900. Skambinti — E. Orentas.

Arti 72-os ir Talman. 2-jų aukštų mūr. 4—4—2 kamb. 2 auto. garažas. Apsauga nuo potvynio. Aukštos pajamos. $30,900.

Arti 64-os ir Cicero. Modernus 15 m., 6 kamb. mūr. tri-level (4 mieg.), alyva šild. Alumin. langai. $16,800.

Marquette Parko rajone pigiai parduodamas 5 kamb. mūr. namas. Gazu-karštu vand. šildymo sistema. Tuojau galima užimti. Tik $13,500.

Turime daug kitų gerų pirkinių; rezidencinių ir apartmentinių namų. Be jokio įsipareigavimo skambinkite arba dar geriau užvažiuokit ir pamatykite!

Draudimo Agentūra Patarnauja Visais Draudimo Reikalais
J. BACEVIČIUS

BELL-VARPAS
REAL ESTATE
General Insurance, Notary Public
6455 SO. KEDZIE AVENUE
Tel. PRospect 8-2233

Prie 80-os ir Morgan, puikus 2 po 6 kamb. mūr. namas. 2-jų maš. garažas. Alyva apšild. Skubiai parduodamas dėl mirties Pilna kaina $26,000. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis Grigas Real Estate.

Dėmesio! Vienas blokas nuo mūsų raštinės naujas 1½ aukšto mūrinis namas. Dėl tolimesnių informacijų prašome kreiptis asmeniškai mūsų raštinėje. Kaina $32,500.

Marquette Parko centre 5 kamb. moderniškai įrengtas bungalow. Metiniai taksai $200.00. Pilna kaina $18,900.00.

Prie 71 ir Sacramento gat. 7 metų 1½ aukšto mūr. namas. Namas liuksus įrengtas. Apsauga nuo potvynio. Gazo šiluma. 2 auto garažas. Sklepas pilnai įrengtas, baras, virtuvė, išvietė ir daug kitų patogumų. Pilna kaina $25,750.00.

Gražiai įrengtas 7 kambarių mūrin. bungalow. Gazo šiluma. Žieminiai langai, 2 išvietės, 2 auto garažas. Daug kitų priedų. Kaina $18,900.00.

Marquette Parko centre 8 metų ant plataus sklypo 3 butų liuksus namas. 1 po 6, 1 po 4, 1 po 3 kamb. Namas yra originalios statybos. Gražiai įrengtas sklepas. 3 atskiri gazo pečiai. 2 auto garažas iš gatvės įvažiavimas.

Gage Parke 9 metų mūrinė rezidencija su 2 auto garažu. Moderniškai įrengta, gazo apšildoma, arti bažnyčios ir mokyklų, puikus susisiekimas. Savininkas nupirko biznį ir turi skubiai parduoti su dideliu nuostoliu. Pilna kaina tik $16,750.

Brighton Parke 2 aukštų mūrinis namas su 2 auto mūr. garažu. Naujas alyvos pečius. Taksai žemiau $300.00. Laukiame rimto pasiūlymo. Turime keletą lotų Marquette Parko rajone.

A. J. GRIGAS
REAL ESTATE— INSURANCE — NOTARY PUBLIC
2501 West 69th St., Chicago, Ill.
Visi telefonai HEmlock 6-2500

2 a. mūr. 5 ir 6 kamb. Gage parke. Centr. šild. 2 maš. mūr. gar. $22,500.
2 a. med. 5x6 ir 2 kamb. $185 pajamų mėn. Taksai $130. Įmokėti $3,800.
22 kamb. ROOMING HOUSE plus puiki taverna. $3,600 pajamų mėn. Viskas tik $44,000.
3 skl. (lotai) Oak Lawn 40x125 kiekvienas. Arti mokyklų ir krautuvių. Visi $15,000.

ŠIMKUS
REAL ESTATE. NOTARY PUBLIC
4259 So. Maplewood Ave.
Telef. CI. 4-7450 arba YA 7-2046

Marquette Parke 4 nauji vienos šeimos namai parduodami paties statytojo. **HE 4-7482 arba PR 6-0957.**
VACYS CONSTRUCTION CO.

Brighton Parke parduodamas 2-jų aukštų mūr. namas, 4½ m. senumo. **FRontier 6-8952.**

3505 W. 72nd Place
Savininkas parduoda 3-jų mieg. namą. 1½ vonios. Įrengtas rūsys. Gazu apšild. Vonios sienos iki sien. kilimai. $23,500. **RE 7-8517.**

REAL ESTATE

Mūr. 2 butai 3 ir 2 kamb., 30 pėdų sklyp., naujas garažas Gage parke, tik $13,000., idealu mažai šeimai.
Med. 5 ir 4 kamb. centr. šildymas, $90 nuomos į mėn. ir 5 kamb. butas sav., garažas, Brighton Pk., $17,000.
Mūr. 2 po 5, geras sklepas ir didelė pastogė, arti mokyklų, prašo $26,000, Brighton Parke.
Mūr. 4 butai ir 3 krautuvės, geros pajamos, įmokėti $15,000. 65 ir Western apylinkėje, geras pirkinys.

ŠIMAITIS
REALTY — INSURANCE
2737 W. 43rd St., CL 4-2390
arba
4936 W. 15th St., OL 6-4980

$10,700 MĖN. PAJAMŲ
Švarus 10 butų po 4 kamb. mūr. Nebrangus. Dėl smulkesnių informacijų pašaukite Pr. Pranckevičių.
60 PĖDŲ SKLYPAS
Gražus, kampinis. Gage Pk. ant biznio gatvės. $14,800. A. Sirutis.
7 KAMB. MŪR. BUNGALOW
Gage Pk. Nauja gazo šiluma, 2 mašinų garažas. 3 blokai iki katal. mokyklos ir bažnyčios. $19,500. J. Levickas.
VISAI SU MAŽU ĮMOKĖJIMU
Galite gerom sąlygom pirkti 5 metų gražų mūr. bungalow Marquette Pk. Savininkas iškeliamas iš Čikagos — turi skubiai parduoti. Apžiūrėkite! A. Lauraitis.
MŪR. PAJAMŲ NAMAS
3 butai ir biznio patalpa Bridgeporte. Tik $18,500 Y. Kleiza.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 West 71st Street
Tel. WAlbrook 5-6015

Remkit dien. "Draugą"

REAL ESTATE

Brighton, Gage ir Marq. Park. Mūr., nauj. 2x6 gar., d. lot. $36,900. Mūrinis 2 apart., garažas. $22,900. Mūr., naujas, 7 kamb., labai pigiai. kampinis lotas 75x125, bargenas. **Prieš pirkdami namus, būtinai patikrinkite mus.**

BUDRECKAS
4081 ARCHER AVE. LA 3-3384

Bargenas: Netoli Marquette Parko 2-jų erdvių butų po 6 kamb. tvarkingas mūrinis. Plytelių vonios. Alum. langai, 30 p. sklypas. $26,500.
6 butai po 5 kamb. Didelės pajamos. Gera vieta. Saugiausias investavimas. $62,000.
Geresnis už naują. Puikioje Gage Parko vietoje. 3-jų butų mūras ant plataus sklypo. Įmokėti apie $9,000.
2-jų butų apkaltas med. Brigthon Parke. $14,500.
5 kamb. mūr. bungalow. Marquette Parko apylinkėje. $15,500.
Modernus 1½ aukšto, 2-jų butų, kaip naujas mūrinis. ½ bloko nuo Marquette Parko. Tik $28,500.

J. STONKUS, R.E.
2617 W. 71 st St.
HE 6-1517 arba PR 8-1595

Mūrinis 2x4 kamb. Platus sklypas ir garažas. $21,00.
Šviesių plytų 8 metų mūras Marquette Parke. 2 butai po 4½ kamb. Naujas garažas. $38,000.
Naujas 5½ kamb. mūras netoli Draugo. $22,200.

S. J. MATAS R.E.
7317 So. Washtenaw Ave.
Tel. — PRospect 6-2020

Savininkas priverstas parduoti su nuostoliu 3 butų gerą mūrinį namą Brighton Parke. 2 po 4 ir 3 kamb. Šild. alyva. 1 butą galima tuoj užimti. Parduodoma už $21,500.

A. Norkus Real Estate
2405 W. 51st St. WA 5-5030

CONTRACTORS

KERELIS BROS.
CONSTRUCTION CO.
STATOME ĮVAIRIUS REZIDENCINIUS MEDICINOS IR PREKYBOS TIKSLAMS SKIRTUS PASTATUS.
ARCHITEKTAS ATLIEKA PLANAVIMĄ PAGAL JŪSŲ PAGEIDAVIMĄ.
REPUBLIC 7-8949
6350 S. ALBANY AVE. CHICAGO

STANKUS
CONSTRUCTION CO.
Atlieka planavimo ir statybos darbus, gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir prekybos pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 300 įvairių standartinių projektų
Ofiso ir namų telefonas: PRospect 8-2013
7403 S. WESTERN AVE.
Chicago 36, Illinois

„VIKDO" Heating Co,
Įrengia naujus ir perstato senus visų rūšių namo apšildymus, pečius (furnaces), gas ir alyvos "conversion burners", vandens "boilers", vandens nutekėjimo rinas (gutters) ir atlieka visus darbus susijusius su namų apšildymu.
4444 S. WESTERN AVE., Chicago, Ill. VI 7-3447 — D. Žukauskas. Cicero tel. OL 2-2017 — V. Stuopys.

ŠILDYMAS
A. Stančiauskas instuliuoja visų geriausių Amerikos firmų gazu ir alyva kurenamus pečius (furnaces), visų dydžių oro vėsintuvus bei Air Conditioners ir atlieka visus skardos darbus
7304 So. Rockwell Street
Tel GRovehill 6-7875

HELP WANTED MOTERYS

Reikalinga angliškai kalbanti moteris prižiūrėti 2 mokyklinio amž. vaikus. Gyventi vietoj — kambarys, valgis ir atlyginimas. Skambinti **WA 8-4679** tarp 9 v. r. ir 1 p. p.

Reikalinga vyresnio amž. moteris-auklė auklėti 2 našlaičiams — berniukas 5½ m., mergaitė 2 m. Geros sąlygos. **PRospect 6-9274.**

Apsimoka skelbtis "DRAUGE", nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

Platinkite "Draugą".

JŪŽAS ŽEMAITIS
IR VIC. SKADE. ST 8-9272
HEATING CONTRACTORS
Įrengiame šiltu oru ir vandeniu šildomus pečius (furnaces -boilers), air conditioners, rynos (gutters) iki 3 metų išsimokėjimas.
CICERO HEATING AND SHEET METAL
2431 S. Kedzie Avenue.
Chicago 23, Illinois
Tel. 277-1442 Res. OL. 6-0412.

VACYS
CONSTRUCTION CO.
REZIDENCINIAI,
KOMERCINIAI,
MEDICINOS IR
KITOKI PASTATAI
6936 S. MAPLEWOOD AVE.
HE 4-7482

• STATYBA • PLANAI
• PASKOLOS
Gyvenami namai. Biznio, industrijos bei ofisų pastatai. Taip pat įvairūs pastatų remontai.
L. STAŠAITIS
Statybos Kontraktorius
6043 SO. SAWYER AVENUE
CHICAGO 29, ILL.
Namų Tel. PR 8-8378

DAŽYMAS IR DEKORAVIMAS
Iš vidaus ir iš oro. "Recreation kamb. įrengiami rūsyje
VISI DRAUDIMAI
V. VAITEKŪNAS
PRospect 8-2215

A. ABALL ROOFING
Įsteigta prieš 48 metus
Gutters, Downspouts, Stogai, Dumtraukiai Pataisomi, Išsmalinami arba dedame naujus. Stogai atnaujinami (re-coated). Dažymas iš lauko. "Tuckpointing". Pilnai apsidraudę. Nemokamai apskaičiuojame; žemiausios kainos. Darbas garantuotas. Atdara dieną ir naktį bei sekmadieniais.
LA 1-6047 RO 2-8778

HELP WANTED — VYRAI

Reikalingi prityrę
Engine Lathe Operatoriai
ATLAS FORGING COMPANY
1501 S. 55th Ct., Cicero, Illinois
BIshop 2-2650 — OLympic 2-5300

MILLION DOLLAR FOOD CO.
We need 10 aggressive sales coordinators. This is a ground floor opportunity. Earnings in excess of $20,000. Call Miss Jeanette between 12 and 3.
FRontier 6-6930

V. ŠIMKUS Constr. Co.
2618 W. 71st Street Tel. PR 8-4268 ir TE 9-5531

TEMPAS, TECHNIKA IR MES

TADAS MICKUS, Grand Rapids, Mich.

Visiems šiandien jau yra aišku, kad musų pasaulis yra smarkaus keitimos stadijoje. Kai kas sakys, kad žmonija nuo pat pradžios keitėsi. Pažvelkime betg į to keitimosi tempą. Jeigu sugiaustume visą istorinį žmoną žmonijos egzistavimo 50,000 metų laikotarpį į 50 metų, tai štai koks vystymosi tempo vaizdas atsistotų mums prieš akis:

1. Prieš 10 metų žmogus apleido urvus.
2. Prieš 5 metus išrastas raštas.
3. Prieš du metus krikščionybės pradžia.
4. Prieš 10 dienų elektros atradimas.
5. Vakar išrastas lėktuvas.
6. Šį rytą televizija.
7. Prieš 5 minutes pagamintas pirmas satelitas.

Žmonijos istorija rodo daug pavyzdžių, kur tam tikra tvarka išsilaikė tūkstančiais metų, kaip pav. Egipto faraonai bei kinų dinastijos.

Paskutiniai šimtmečiai tačiau rodo jau skirtingą vaizdą. Būtų tad gal įdomu pažvelgti į kai kurias mokslo pasaulyje kursuojančias idėjas apie technologijos panaudojimą žmogaus gerovės pakėlimui ir tuomi bandyti susidaryti šiokį ar kitokį vaizdą apie nepertolimiausią ateitį.

Robotomanų planai

Tie "Draugo" skaitytojai, kurie yra skaitę ar girdėję apie garsųjį Orwell'io veikalą "1984' tepažvelgia į žemiau aprašytus galimumus surobotinti visą žmoniją išplaukiančius iš kai kurių technomaniškų mokslininkų teorijų.

Šen ir ten amerikiečių mokslinėje spaudoje galima užtikti minčių, kad reikėtų bandyti pakeisti žmogų naudojantis paskutiniaisiais technikos laimėjimais.

Viena š tokių galimybių, kuri be abejo sukurtų absoliučią diktatūrą, būtų elektroninių "komputerių" pagalba užfiksavimas ir kontroliavimas kiekvieno žmogaus judesio ir minties.

Atsiranda jau gudragalvių, kurie išvedžioja, kad norint įvesti mūsų žemėje utopiją, reikėtų vienai kuriai tautai sutikti padaryti sekantį experimentą su savo žmonėmis: operaciniu būdu kiekvienam žmogui būtų įstatyti į smegenis tam tikri elektrodai, kurie būtų sujungti su mikroskopinio dydžio radijo priimtuvais, įdėtais taipogi kur nors žmogaus pakaušyje.

Tatai įgalintų sekti ir užregistruoti kiekvieną judesį, mintį bei nuotaiką vartojant vieną didelį centrą "elektrinių smegenų" mašinų, kurios tuos signalus priimtų ir užrekorduotų.

Įsitikinus to eksperimento vertingumu, visos kitos tautos pasektų tuo pavyzdžiu.

Tokių puikių planų proponentai išvedžioja, kad įvykdžius šią sistemą būtų vieną kartą ant visados pabaigti visoki nusikaltimai, žmogžudystės, apgavystės ir taip toliau.

Reikia tik tikėtis, kad toks fantastinis galvojimas tepasiliks vien fantazija.

Man betgi atrodo, kad pats faktas, jog mokslininko aureolėmis prisidengę žmonės gali šitaip planuoti ir galvoti, verčia rimtai susirūpinti, kuria kryptimi žmonija iš viso suka.

Lieka tik viltis, kad žmogaus intelektas pradės nors kiek prisivyti šuolais lekiančią techniką, kol dar nevėlu ir virš ausų dar nekyšo mums visiems mažuliukai, miniatiūriniai radio priimtuvų antenų kotelai...

DARBAS IR GILUS TIKĖJIMAS — ILGO GYVENIMO LAIDAS

Kiekvienas žmogus gyvendamas nori sulaukti kuo ilgesnio amžiaus, bet Aukščiausiojo valia ne visiems tai leidžia. Malonu yra matyti žmones gražiai ir ilgai gyvenančius, bet ypatingo dėmesio yra verti tie, kurie savo ilgo gyvenimo dalį yra pašventę Dievo garbei ir tėvynės labui. Vienas iš tokių yra Vincas Kudirka, kuris š. m. liepos 19 d. atšventė savo 80-jį gimtadienį. Nors jau gražia skaitline metelių paženklintas, bet judrumu ir darbštumu pralenkė jaunuosius. Nuo pat jaunų dienų įsijungęs į katalikiškų organizacijų veiklą, jis dar ir dabar tebėra aktyvus.

Vincas Kudirka prie savo gyvenvietės gėlyno

Norwoode veik nebuvo svarbesnio įvykio, kur būtų apseita be V. Kudirkos. Jis ir vadinamas Norwoodo lietuvių Šv. Jurgio parapijos tėvu, kurios 50 metų sukaktį ruošiamasi paminėti kitais metais. Vargu atsiras kitas asmuo, kuris būtų daugiau darbo bei pasiaukojimo įdėjęs prie tos parapijos išugdymo. Nesvetimas jam ir spaudos darbas, ankščiau daugiau rašydavo, bet ir dabar dar kaip kada parašo žinutes iš Norwoodo. Po savo rašiniais daugiausia pasirašo "Žvalgo ir Kaimiečio" slapyvardžiais. Tenka pastebėti, kad be darbštumo dar yra ir pažymėtino teisingumo žmogus — jis visuomet pasiruošęs artimui pagelbėti, bet niekuomet nieko nenuskriaus. Mėgsta jis gamtą ir visą turimą laisvalaikį praleidžia besidarbuodamas savo gražiame ir dideliame sode. Kad ir aš, norėdamas sukaktuvininką pasveikinti, jį užklupau sode biteles bekopinėjantį. Tarp kitko, įdomumo dėliai užklausiau jį, kaip reikia gerą sveikatą išlaikyti, kad sulaukus ilgo amžiaus?

Jis man į tai, štai kaip atsakė: "Nuolatinis darbas palaiko gerą sveikatą, o gilus tikėjimas neleidžia be laiko pasenti." Beto dar pastebėjo, kad nerūkąs, svaiginančių gėrimų negeriąs ir savo gyvenime jokia liga nesąs sirgęs. Kalbėdamas apie sveikatingumą, prisiminė vieną įdomų įvykį. Tai buvę 1918 m., kada Norwoode ir apylinkėse siautė baisi liga influenza — šiltinė. Nuo tos ligos žmones krito, kaip lapai rudenį nuo medžių. Sergantieji ir mirštantieji nebegalėdavo prisišaukti daktarų, o kaip kuriuos net ir giminės iš baimės apleisdavo. Tik V. Kudirka su savo broliu Pranu nepabūgo to siaubo, jie ėjo per namus suteikdami pagalbą sergantiesiems ir paguosdami mirštančius. Kasdieną tiek daug žmonių mirdavę, kad reikėdavo laidoti bendrose duobėse. O vistiek toji liga praėjo, nepaliesdama gailestingųjų samarijiečių Kudirkų! Tai Dievo apvaizda!

Sukaktuvininko pagerbimui, jo duktė su vyru, abu sūnai su žmonomis ir anūkai suruošė pagerbimo pobūvį, kuris įvyko jo gyvenvietėje, 37 Franklin St. Ta proga gavo daug sveikinimų raštu, o asmeniškai pasveikinti atvyko vietos kleb. kun. F. Norbutas, bei jo asistentas kun. A. Klimas ir eilė giminių.

Nors pats sukaktuvininkas svaiginančių gėrimų nevartoja, bet lietuviško vaišingumo paprotį pilnai išlaiko. Kam teko pas juos svečiuotis, tas visuomet prisimins jų nuoširdų vaišingumą ir V. Kudirkos pagamintą "mišiauną" vyną. Iš savo pusės linkiu sukaktuvininkui sveikam sulaukti pilną šimtinę metų!

Jonas Červokas parašė daug laiškų senatoriams ir kongresmanams, prašydamas, kad būtų priimta **Kuchel - Lipscomb** rezoliucija. Tai ne pirmas kartas, kaip tas V. Kudirkos anūkas kliba Washingtono duris svarbiais Lietuvos laisvinimo reikalais. Paskutiniu laiku, kaip pasirodė amerikiečių spaudoje balsai, kur sugestijuojama pripažinti Pabaltijos valstybių okupaciją už ramybę Berlyne, J. Červokas parašė turiningą — įtikinantį straipsnį, kuris buvo patalpintas pirmame puslapyje du kartus savaitėje išeinančiame amerikiečių laikrašty "Norwood Messenger".

Jungtinių Amerikos Valstybių keleivinis lėktuvas, kurį pagrobė Kubos valdžia, stovi Havanos aerodrome. (UPI)

Tame straipsnyje nurodoma kaip sovietai sulaužė sutartis su Lietuva ir kaip prisidengę klasta — melu ją okupavo. Išvadoje palygina dabartinę situaciją Berlyne su anuometine Pabaltijos kraštų padėtimi. Ragina amerikiečius netikėti sovietine propaganda ir nepasiduoti jiems pataikaujančių asmenų suvedžiojimams.

Nedaug rasime tokių čia gimusių jaunuolių, kurie taip sielotųsi savo senelių pavergtos tėvynės kančiomis ir taip atkakliai už jos išlaisvinimą kovotų. Tai pavyzdys čia gimusiam lietuviškam jaunimui ir garbė Kudirkų giminei. **P. J.**

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų

2443 WEST 63rd STREET

Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

J. F. EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue

Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Avenue

Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Petkus

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero. TOwnhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

EDVARDAS SAUNORIS — GĖLININKAS

Paruošia gėles iš savo šiltadaržių vestuvėms, krikštynoms ir kitoms iškilmėms. Parūpina gėles ne tik laidotuvėms, bet ir gėles sodinti ir puošti kapus Jūsų artimųjų.

3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON'

SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEdarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

A. † A.

ANTANAS SAČAUSKIS

Gyveno 4137 S. Artesian Ave.

Mirė rugp. 2 d., 1961, 5:45 v. r., sulaukęs senatvės.

Gimė Lietuvoj. Kilo iš Tauragės apskr., Žvingių parapijos, Didkiemio kaimo.

Amerikoje išgyveno 60 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Mykolas, marti Mary, anūkė Mary, brolis Mykolas, brolienė Ona ir šeima, pusseserė Petrė Jankauskas su šeima, švogerka Seselė M. Catherine, kazimierietė, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Buvo amžinas narys Šv. Kazimiero Vienuolyno Rėmėjų Draugijos, taipgi priklausė Chicagos Liet. Draugijai ir Keistučio Pašalpos Klubui.

Kūnas pašarvotas Petro Bieliūno koplyčioje, 4348 So. California Ave.

Laidotuvės įvyks šešt., rugp. 5 d., iš koplyčios 8:30 v. r. bus atlydėtas į Švenč. P. M. Nekalto Prasidėjimo par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnus, marti ir anūkė.

Laid. direkt. Petras Bieliūnas. Tel. LA 3-3572.

A. A.

JUOZAPAS BALVOČIUS

(BALUCAS)

Gyveno 10205 S. Calumet Ave.

Mirė rugp. 2 d., 1961, 7:15 v. v., sulaukęs 72 m. amž.

Gimė Lietuvoj. Kilo iš Kretingos apskr., Barstyčių parapijos, Yockių kaimo.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Anelė (Sasnauskaitė), augintinis sūnus Frank Musket, marti Victoria, 3 anūkai: Ronald Marlene ir Francine Musket, pusseserė Anna Razunas, jos vyras John ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Dariaus - Girėno American Legion Post No. 271, Lietuvos Vyčių Seniorų Kuopai ir Šv. Vardo Draugijai.

Kūnas pašarvotas Bukausko koplyčioje, 10821 S. Michigan.

Laidotuvės įvyks šešt., rugp. 5 d., iš koplyčios 8:45 v. r. bus atlydėtas į Visų Šventųjų par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, sūnus, marti ir anūkai.

Laidot. direkt. L. Bukauskas. Tel. CO 4-2228.

A A

KAZIMIERAS ANDRIJAUSKAS

Gyveno 3220 South Green Street

Mirė rugp. 2 d., 1961, 2:30 val. p. p.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Telšių apskričio, Ylakių parapijos, Vėžančių kaimo. Amerikoje išgyveno 51 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Ona (Stripinaitė), giminaičiai Strazdauskų šeimą ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko 2 broliai: Feliksas ir Domininkas ir jų šeimos; 3 seserys: Petronėlė, Barbora ir Leokadija ir jų šeimos.

Buvo Amžinas narys Šv. Kazimiero Vienuolyno Rėmėjų, Šv. Pranciškaus Seserų Vienuol. Rėmėjų, Nekalto Prasidėjimo Ses. Vienuol. Rėmėjų, Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų Vienuol. Rėmėjų, T. T. Marijonų, T. T. Pranciškonų ir T. T. Jėzuitų Rėmėjų Draugijų ir Labdarių Sąjungos.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 S. Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks šešt. rugp. 5 d., iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines. Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona.

Laidotuvių direktorius Antanas M. Phillips. Tel. YArds 7-3401.

Jei tik dovanos kam reik,
Tuoj į "Draugą" tu užeik:
Puikų spausdinį įsigysi —
Žmogui džiaugsmą padarysi.

"Viešpatie, Išklausyk Manęs"

Suredagavo

Kun. K. Matulaitis, M.I.C.

Išleido

Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija

Tai viena iš pilniausių maldaknygių, spausdintų Amerikoje: visos litanijos; 11 novenų; visų sakramentų aiškinimai; psalmės; pilnos rekolekcijos; visų sekmadienių evangelijos tretininkų maldos susirinkimams ir aboliucijai; maldos apaštalystės maldos; Šv. Valandos maldos; 33 giesm.; Velykų ir Vėlinių apeigos; Kryžiaus keliai; Sopulingosios Motinos stotys ir t.t.

Ši maldaknygė yra geriausias pirkinys Amerikoje. Užsisakykite tuojau.

Maldaknygė **"Viešpatie, Išklausyk Manęs"** yra labai gražiai išleista: ji spausdinta ant balčiausio ir geriausio popieriaus; tvirtai įrišta su paauksavimu ar be; nemažos raidės; daug ryškių iliustracijų.

640 puslapių; 3/4 colio storumo

Kaina

Paanksuota $3.50

Užsakymus su pinigais siųskite

"DRAUGAS"

DRAUGAS, 4545 W. 63 St.

A. A.

Zigmantas Šidlauskas

Gyv. 120 East 104th Street.

Mirė rugp. 1 d., 1961 m., 2 val. popiet.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Šiaulių apskričio, Kuršėnų parapijos, Rakčių kaimo.

Amerikoj išgyveno 53 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime 2 dukterys — Helen Aldis, žentas Stanley ir Sophie Lucas, žentas Michael, 3 sūnūs: Kazimieras, marti Flora, Pranciškus, marti Rita ir Alfonsas, marti Sophie, 14 anūkų, sesuo Domicelė Balsis su šeima, brolis Jonas Šidlauskas su šeima, švogerka Frances Debulskis su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Buvo garbės narys Šv. Kazimiero Vienuolyno Rėmėjų Draugijos.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 South Lituanica Avenue.

Laidotuvės įvyks šešt., rugp. 5 d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę — Dukterys, sūnūs, marčios, žentai ir anūkai.

Laid. direkt. Ant. M. Phillips, tel. YArds 7-3401.

PASINAUDOKITE

"DRAUGO" SPAUSTUVĖS

PATARNAVIMU

Dienraštis DRAUGAS spausdinamas moderniškoje spaustuvėje. Lietuvių tarpe nėra kitos moderniškesnės spaustuvės visoje Amerikoje.

DRAUGO spaustuvė spausdina gražiausias lietuviškas knygas, programas, pakvietimus vestuvėms ir kitiems reiksmingiems gyvenimo įvykiams. Mažai yra tokių spaudos darbų, kurių dienraščio DRAUGO spaustuvė negalėtų atlikti.

DRAUGAS turi atlikti daug spaudos darbų, kad galėtų išsilaikyti ir daryti pažangą. Kiekvienas spaudos darbas, duotas DRAUGO spaustuvei, yra parama dienraščiui.

Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei kitus lietuviškų draugijų vadus pasinaudoti dienraščio DRAUGO spaustuvės patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti.

Remkite DRAUGĄ, kuris palaiko lietuvių kultūrinį gyvenimą išeivijoje, duodami spaudos darbus DRAUGO spaustuvei.

Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės šiuo adresu:

DRAUGAS

4545 West 63rd Street

CHICAGO 29, ILL. — TEL. LU 5-9500

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Associacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

VANCE FUNERAL HOME

1424 S. 50th AVENUE Tel. OL 2-5245 arba TO 3-9687

APLINK MUS

× **Tradicinis "Draugo" piknikas** įvyks rugsėjo **4 d., Labor Day, Slovak Grove** — prie 119 ir 4A kelio — Lemont, Ill. Organizacijos ir pavieniai asmenys prašoma tą dieną rezervuoti šiai pramogai, nes visi esate kviečiami dalyvauti.

× **Atėjo laikas**, kad kiekvienas lietuvis šviesuolis sudaro sau lietuviškų knygų biblioteką. Trūkstamų knygų galima pasirinkti "Draugo" administracijoje. Jei užeiti nepatogu, prašykite katalogo ir užsakykite iš jo laišku arba telefonu.

× **Kun. dr. V. Rimšelis** sutiko pašventinti a. a. teis.-pulk. Broniaus Ivanausko paminklą rugpiūčio 6 d., sekmadienį, 1 v. 30 min. šv. Kazimiero kapinėse, 32 bloke.

Liet. Teisininkų dr-jos Chicagos skyriaus valdyba kviečia savo narius bei pažįstamus dalyvauti a. a. Br. Ivanausko paminklo pašventinimo apeigose.

× **Kiekvienas kviečiamas** atvykti į Union Pier, Mich., Community Centre salę. Šį šeštadienį, rugpiūčio 5 d., 4:30 v. p. p. įvkysta iškilmingas Laikinosios Lietuvos vyriausybės 20 metų sukakties minėjimas. Po to koncertas ir vaišės. Ruošia Lietuvių Fronto Bičiulių studijų ir poilsio stovyklos dalyviai.

× **Tradicinė Lietuvių Studentų sąjungos** išvyka į Lake Genevos Stone Manor (Korean Castle) įvyks rugpiūčio 5 ir 6 d. Važiuoti 12-tu keliu iki pat Lake Genevos miestelio ir tenai stebėti mūsų kelrodžius. Esate laukiami nuo 9 val. ryto (šeštadienį, rugpiūčio 5 d.). Išvyka įvyks neatsižvelgiant į oro sąlygas.

× **Lietuvos okupantas rusas** 1941 m. birželio mėn. 26 d. Panevėžyje iš apskrities ligoninės darbo metu išsivedė tris daktarus chirurgus — J. Žemgulį, St. Mačiulį ir A. Gudonį ir netoli ligoninės juos visus tris bestiališkai nužudė; kartu nužudė ir medicinos seserį Kanevičienę.

Lietuvių visuomenė, rodos, 1942 m., nužudytiems gydytojams prie ligoninės buvo pastačiusi paminklą. Grįžęs 1944 m. į Lietuvą, okupantas minėtąjį paminklą sunaikino, slėpdamas nuo būsimų kartų savo kruvinus nusikalstamus darbus.

Pastačius minėtąjį paminklą, jo fotografijos buvo platinamos lietuvių visuomenėje. Jei kas dabar turėtų tokių fotografijų, atsiliepkite. Norėčiau susitarti dėl jų perfotografavimo spaudos reikalams. Atsišaukusiems būsiu labai dėkingas. Rašykite: Dr. A. Matulionis, Wallum Lake, Rhode Island, U. S. A.

× **Ateities šokėjai televizijoje.** Šį šeštadienio vakarą 6 v. ateities šokėjų grupė, Bruno G. Shoto vadovaujama, šoks televizijoj, kan. 7, Polka-Go-Round programoje.

Ateities šokėjų grupė buvo specialiai kviesta išpildyti šokį "Klumpakojį", kurį jie šoks klumpėti. Programos vedėjas yra Bob Lewandowski.

Po šios programos šokėjai atostogaus iki rugsėjo mėnesio.

× **Choras iškylauja.** Švč. P. Marijos Gimimo parapijos choristai su šeimomis po 8 v. šv. mišių (10 v.) ryto išvyksta sekmadienį, rugpiūčio 6 d., į Beverly Shores "Albra" vasarvietę. Ten ruošiami choro dalyviams ir svečiams pietūs ir vakarienė.

× **Kun. Petras Urbaitis**, salezietis, iš Castelnuovo, Don Bosco, Italijoje, atvyko į Chicagą ir dalyvaus **kun. Vinco Endriūno** sidabrinio kunigystės jubiliejaus iškilmėse rugp. 6 d., sekmadienį, 12 val. saleziečių įstaigoje Cedar Lake, Ind. Iškilmingas pamaldas laikys jubiliatas kun. V. Endriūnas, asistuojamas kun. dr. J. Prunskio ir kun. P. Urbaičio. Iškilmingoms šv. mišioms patarnaus saleziečių seminarijos auklėtiniai ir vasaros stovyklos berniukai. Giedos seminarijos choras. Po iškilmių bus vaišės, kurias ruošia seminarijos mokinių tėvai, taipgi atvykstantiems svečiams savo užkandžių atsivežti nereikia. Iš Chicagos į iškilmes vyksta gausiai lietuvių: automobiliais ir autobusu, kuris išeis nuo Brighton Parko lietuvių bažnyčios 7 val. ryto.

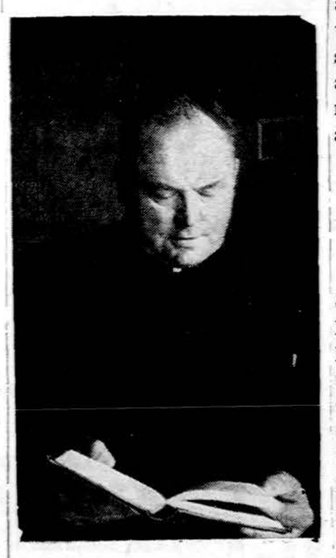

Kun. Jonas Bacevičius šiais metais atšventė 25 metų kunigystės sukaktį. Jis yra kilęs iš Slabadų kaimo, Kud. Naumiesčio parapijos. Kunigo mokslus išėjo Vilkaviškio kunigų seminarijoje. Dabar klebonauja šv. Bonifaco parapijoje North Dakota, Kintyre P. O. Lankėsi "Drauge", domėdamasis naujomis knygomis.
("Draugo" nuotrauka)

× **Algirdas Trinkūnas**, prieš metus baigęs Chicagos Meno Institutą, savo namuose turi įsirengęs studiją, kurioje atlieka įvairius darbus organizacijoms ir paskiriems asmenims. Jo paskutiniai darbai buvo II Dainų šventės plakatai anglų ir lietuvių kalbomis ir specialus apipavidalinimas pažymėjimo, kuris buvo įteiktas visiems veteranams choristams, lietuvių dainai ir giesmei paskyrusiems savo laisvalaikį per 25 metus. Pažymėjimas yra 4 spalvų ir atliktas tautiniais motyvais, daro labai gražų įspūdį. Jauno dailininko A. Trinkūno adresas yra: 7240 So. Spaulding Ave., o tel. PR 6-4091.

× **Juozas Šulaitis** su šeima ir Ona Šulaitienė, gyv. Ciceroje, buvo nuvykę į Bostoną, Mass., kur aplankė gimines bei pažįstamus. Važiavo lengva mašina.

× **Arch. Vytautas Krikščiūnas**, gyv. 7114 S. Mozart Ave., atostogas leidžia Leonaitienės vasarvietėje Beverly Shores, Ind.

× **Genovaitė Pilėpauskienė ir dukrelė Marytė** šiomis dienomis išvyksta į Largo, Florida, aplankyti pusseserę Mrs. Bernice Limą ir jos šeimą.

× **Asta (Orintaitė) ir Vaclovas Kleizai** antradienio vakare susilaukė antrojo sūnelio, kuris bus pakrikštytas dviem vardais — Rytas Antanas Motina ir vaikas jaučiasi gerai. Tėvai džiaugiasi sūneliu, o seneliai anūku, nors visiems prieš tai buvo nemaža išgąsčio. Mat, atėjus laikui, reikėjo vykti į ligoninę. Numatytos nepavyko pasiekti, nes buvo apsemta patiltė. Tada vyko į kitą, kur paaiškėjo, kad nepriima. Tada jau pasikviesta policijos palydа ir visu greitumu atskubėta į trečią ligoninę, kurią pasiekus konstatuota, kad jau viskas tvarkoj. Trečiadienį atšventė metų sukaktį pirmojo sūnelio.

× **Brolis Roger, FSC.** (Valentinas Poška), minės savo sidabrinį vienuoliško gyvenimo sukaktį ateinantį sekmadienį, rugp. 6 d., Švč. Panelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Tarp 3-čios ir 6-tos valandos įvyks priimtuvės giminėms ir šeimos pažįstamiems. Brolis Roger yra sūnus Marijos Šrupšienės, kuri gyvena 6733 So. Campbell Ave., Chicagoje. Nuo 1949 metų brolis Roger yra iškalbos skyriaus vedėjas ir vyriausias knygyno vedėjas Christian Brothers kolegijoje, Memphis, Tenn. Antras brolis, Juozapas, FSC, irgi yra tos pačios kongregacijos narys.

× **Autobusas** su moksleiviais ateitininkais iš Dainavos stovyklos grįš šeštadienį vakare ir sustos prie Jaunimo Centro ne anksčiau 8:30 val. ir prie Cicero Šv. Antano parapijos ne anksčiau 9 val.

Iš arti ir toli

J. A. VALSTYBĖSE

— **Lietuviai Atlanto pakrančių vasarvietėse**, Cape Cod., Mass., Atlanto iškyšulyje netoli Bostono, vasaroja nemaža lietuvių penkiose lietuvių vasarvietėse, kurių keturios susispietusios Ostervillėje bei jos apylinkėse, o viena yra gerokai toliau nuo tos vietos. Vasarotojų suvažiavę iš Bostono ir jo apylinkių, bet taip pat jų nemaža iš tolimesnių vietų — New Yorko, Kanados (Hamiltono, Toronto, Montrealio), netrūksta ir iš Clevelando, Detroito, Chicagos ir kt. Gamta čia palyginti graži, o vienoj iškyšulio pusėj, kur vasarotojai ir maudosi, gerokai sūrus vanduo, dėl Golfo srovės, labai šiltas (apie 70-76 laipsnius). Vilų laikytojai prasimano ir kultūrinių pamarginimų. J. Kapočiaus viloje (Osterville Manor), kuri čia yra didžiausia ir erdviausia, šeštadienių vakarais yra skaitę savo kūrybos B. Brazdžionis, Ant. Gustaitis (jų vakarui vadovavo St. Santvaras), H. Nagys ir kt.

"Darbininko" ir "Draugo" redaktoriai kalbasi lietuvių periodinės spaudos aktualijomis. Ta pačia proga prof. Juozas Brazaitis pasveikino red. Leonardą Šimutį su 50 metų spaudos ir visuomeninio darbo jubilėjum, o pastarasis prof. Juozą Brazaitį su prieš-bolševistinio sukilimo Lietuvoje 20 metų sukaktimi.
("Draugo" nuotrauka)

CHICAGOS ŽINIOS

MERGINA KOVOJANTI DĖL TEISĖS KIURKSOTI TAVERNOJE

Devyniolikos metų mergina Virginia Wantroba, sekretorė advokato G. B. Mullin, atstovaujančio Tavernų klubą ir Svaigalų Prekybininkų sąjungą, iškėlė bylą, reikalaudama, kad būtų paskelbtas nesutinkančiu su konstitucija naujas įstatymas, kuriuo draudžiama merginoms, jaunesnėme kaip 21 m., lankyti tavernas. Aišku, kad tą merginą iškelti bylą išstūmė alkoholio prekybininkai, kuriems do'eris labiau rūpi negu saugojimas jaunimo nuo demoralizacijos.

NUBAUSTA MOTINA, KURI BUVO TAVERNOJ, KAI SUDEGĖ VAIKAS

Teismas nubaudė $200 Stellą Cribb, 29 m., kuri buvo atrasta tavernoje, kai vienas iš jos vaikų žuvo gaisre. Prokuroras dar patarė ją uždaryti pusmečiui į kalėjimą nes, kaip jis pabrėžė, dėl to mes turime tiek nusikaltimų, kad kaikurios motinos ne žiūri savo vaikų.

NENORI DIRBT, NEIMK IR PAŠALPOS

Cook apskrityje sustabdytas pašalpos teikimas 708 asmenims, kurie atsisakė dirbti jiems siūlomus darbus.

NEPAJĖGIŲ VAIRUOTOJŲ KONTROLĖ

Planuojami griežčiau kontroliuoti mašinų vairuotojus, atimant šoferio leidimus tiems, kurie turi fizinių ar psichinių trūkumų ir kurie pakartotinai nusikalsta važiavimo taisyklėms. Valst. sekretorius Carpentier net kelia mintį, kad reikia gydytojus įpareigoti pranešti atitinkamoms įstaigoms, jeigu jų pacientas dėl fizinių ar psichinių trūkumų pasidaro netinkantis vairuoti mašiną. Tai išgelbėtų jį ir kitus nuo galbūt net mirtinos nelaimės.

PAŠALINO KYŠININKĄ KAPITONĄ

Atleistas iš pareigų Skokie policijos kapitonas Arthur Henning, kuris dėl kyšių ėmimo ir kitų nesąžiningumų buvo tris kartus teistas ir vieną kartą nubaustas už išreikalavimą 500 dol iš vieno automobilisto.

APIE PATENTUS BEI IŠRADĖJUS

Edvardas Šulaitis

Šiemet sukanka 125 metai nuo United States Patent Office įstaigos Washingtone, D. C. įsteigimo. Ši įstaiga, kaip žinome, registruoja įvairius išradimus ir turi tų išradimų apibūdinimus bei planus nuo senųjų laikų. Šioje vietoje galima užtikti pačius žymiuosius išradimus, pav. Bell'o — telefoną, Edison'o — elektros lemputę, Howe — siuvamą mašiną, Morsės — telegrafą, Henry Fordo — automobilį ir kt.

Šalia pačių didžiųjų bei daugeliui šiuo metu žinomų išradimų yra užpatentuota ir nemažai tokių, kurie dabartiniuose laikuose jau yra nustoję savo vertės. Čia randamas patentas, kaip sumušti sviestą supamos kėdės pagalba. Toks projektas anksčiau gal ir buvo neblogas, nes žmogus sau ramiai besisupdamas galėjo ir sviestą sumušti, tokiu būdu užvaduojant rankas. Tačiau šiuometiniame mašinų amžiuje aukščiau minėtas būdas sviesto sumušimui jau atrodo ne tik kad nepraktiškas, bet ir juokingas.

Čia užtinkamas patentas apsaugos aprangai, skirtai lakūnams, kurie, ištikus pavojui, turi iššokti iš lėktuvo. Ši apranga būdavo pripučiama oro ir tokiu būdu sulaikydavo žmogų nuo staigaus kritimo žemėn. Dabar jau "išsiputusių" lakūnų neužtinkame, nes yra pakankamai parašiutų, kurie pasirodė esą geresni.

Taip pat savo laikus atgyvenęs užpatentuotas išradimas yra rankos apsauga, kuri buvo naudojama II-me šio amžiaus dešimtmetyje, užvedant automobilio motorą. Dabar T modelio Fordo automobiliai yra išėję iš apyvartos ir tuo pačiu anas išradimas pasidarė nebereikalingas, nes mašinų užvedimas šiuo metu yra labai paprastas.

Patentų įstaiga Washingtone yra Prekybos departamento žinioje. Patentas yra išduodamas 17-kai metų ir negali būti pratęstas. Po to jis tampa visuomenės nuosavybe. Tik labai retais atvejais yra duodami patento pratęsimai, bet reikalauja specialaus Kongreso nutarimo. Patentas gali būti suteiktas išradėjui naujo ir naudingo proceso, mašinos bei kitokio daikto. Patentų įstaiga neturi teisės spręsti patentuojamo daikto kokybę, bet tik išradimo naujumą (ar patobulinimą) ir jo mechaniką kokybę.

Faktiškai patentai buvo išduodami anksčiau negu prieš 125 metus. Pirmasis patentas buvo suteiktas 1790 m. Samuel Hopkins'ui ir pasirašytas JAV prezidento George Washingtono. Bet 1836 m. buvo sudaryti pastovūs patentų įstatymai ir pradėta laikyti visų išduodamų patentų sąrašai.

Dabartiniu metu naujų patentų prašymų, gaunama tiek daug, jog užtrunka apie 3 su puse metų, kol padaromas sprendimas apie įteiktą projektą. Kas savaitę yra patvirtinama apie 1,000 patentų, o metuose — apie 50,000. Šių metų vasarą patvirtintų patentų skaičius pasieks 3,000,000.

Kuomet projektas yra patentuojamas, jo kopiją gali įsigyti kiekvienas už 25 centus. Tokių patentų kopijų yra parduodama apie 23,000 kasdien. Tačiau iki kol projektai yra svarstymo stadijoje, jie yra laikomi griežčiausioje paslaptyje.

Tvirtinant patentus, iškyla nemaža nesusipratimų. Pasitaiko taip, jog vienodi projektai yra gaunami iš dviejų ar daugiau žmonių, kurie nori gauti patentus savo vardu. Panašių dalykų atsitinka apie 50 kiekvieną mėnesį. Tada prireikia nemaža tyrimų, norint nustatyti, kuris žmogus pirmasis padarė projektą. Šiame klausime nėra svarbu, kas pirmasis padavė prašymą patentui gauti, bet pas kurį anksčiausia gimė projekto idėja.

Norint sužinoti daugiau apie patentus, galima įsigyti dvi knygutes anglų kalba, rašant Superintendent of Documents, Washington 25, D. C. Knygučių pavadinimai: "General Information Concerning Patents" (15 centų) ir "Patents and Inventions, an Information Aid for Inventors" (15 centų).

DERYBOS SU HARVESTER DARBININKAIS

Chicagoje, verslo mokyklos patalpose 190 E. Delaware, pradėjo derybos tarp International Harvester fabrikų ir jų darbininkų unijos — United Auto Workers. Dabartinė darbo sutartis baigiasi spalio 1 d. Derybose dalyvauja net 60 asmenų.

CRANE SAVINGS B-VĖ GRAŽIAI ATŠVENTĖ 35 M. SUKAKTĮ

Crane bendrovės prezidentas ir direktoriai kvietė į naujo namo atidarymą 47th St. & Rockwell ir 35 metų sukakties paminėjimą. Daug asmenų atsiliepė į tą kvietimą atidarydami naujas taupymo sąskaitas arba papildydami jau esančias. Kiekvienas iš jų gavo atitinkamas dovanas. Buvo paskirta 20 dovanų tik už atsilankymą (Door Prizes), kurių paskirstymas buvo liepos 29 d. Laimėjo šie asmenys: 1-mą dovaną, 23 colių Zenith televiziją — Jamil Diab, 9519 S. Green St., 2-rą — 19 colių Admiral nešiojamą telev. — Marie Mason, 4339 S. Artesian Ave., 3-čią — 20"x24" įrėmintą paveikslą reprodukciją "Montmartre Cacre Couer" dail. Uttrillo — Ant. J. Molnar, 6242 S. Whipple St., Zenith stalo radiją — Marija Ramonaitis, 4643 S. Rockwell St., Sunbeam elektr. automatinis kavai virti indas — J. F. Buczek, 4703 S. Rockwell St., Dormeyer 4 riekelėm gruzdintuvas — K. Oželis, 2527 W. 45th St., G. E. naujas su purkštuvu garais ir sausas prosas — A. Szypezak, 4546 No. Hohman, Hammond, Ind., Sunbeam nešiojamas elektr. maišytuvas — P. Krolewczyk, 5259 S. Melvina, 9 ir 10 dovanas 8 dalių nerūdijamo pileno steikui peilių setai — Petras Skvereckas, 7217 S. California Ave. Dešim žalvarinių apšviečiamų laikrodžių — žadintuvus laimėjo šie asmenys: W. Petkus, 4636 S. Rockwell St., Jos. M. Cygan, 4545 S. Keeler, Susie Cestar, 4352 So. California Ave. Ch. Molnar, 6242 S. Whipple St., J. J. Aukszkalnis Gary Ind., Jamil Diab, 9519 S. Green St., John W. Pachankis, 5919 So. Troy St. ir W. Petkus, 4517 S. Sawyer Ave.

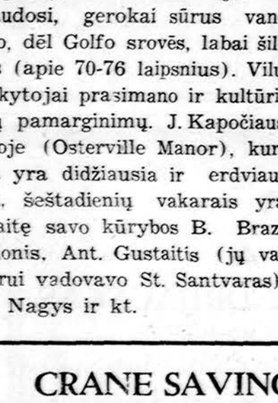

B. R. Pietkiewicz
Prezidentas

Crane prezidentas B. R. Pietkiewicz ir visi direktoriai nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie atsilankė į sukakties iškilmes taip gausiai ir sudėjo dideles sumas indėlių.

Primicijantą kun. Aloyzą Kezį, S.J., sveikina prie vaišių stalo Bertašiai. (A. Gulbinsko nuotr.)

RŪKORIŲ SVEIKATOS NUSISKUNDIMAI

Chicagos Medikų sąjungos biuletenis paskelbė įdomius tyrimus, kurių metu buvo apklausinėta 18,697 vyrai ir 24,371 moteris, visi vyresni kaip 30 m. Susekta eilė negerovių, susietų su rūkymu: kosulys, užkimimas, kartais kvapo pritrūkimas, skausmai krūtinėje, apetito netekimas, vėmimas, skausmai viduriuose, nevirškinimas, svorio mažėjimas, greitesnis pavargimas, nemiga ir eilė kitų nusiskundimų. Tų nusiskundimų gausumas didėja su didesniu rūkymu. Tyrimus pravedė dr. E. Cuyler Hammond, dirbąs JAV Kovai su Vėžio Liga draugijoje kaip statistikos duo menų tyrinėtojas.

DAN RYAN PALIKO 200,000 DOL.

Dan Ryan. Cook Apsk. tarybos pirmininkas, miręs š. m. balandžio mėnesį, paliko turto $200,000. Daugiausia — valstybės bonų ir Continental Assurance bendrovės šėrų. Palikimas skirtas jo našlei, kuri vieton velionio pakviesta apskrities tarybos nare.

SPORTO APŽVALGA

(Atkelta iš 2 psl.)

Gaila, kad jos sutampa su Š. Amerikos rudens ratu Bostone, tad, sunku pasakyti, ar visi klubai galės Montrealyje dalyvauti.

K. B.

SPORTO KRONIKA

— **Š. Amerikos** liet. sporto žaidynių II-ji dalis, kurią buvo numatyta pravesti Bostone, atsisakius bostoniečiams, yra perkelta New Yorkan. Ši žinia chicagiečius pasiekė tik prieš kelias dienas. Žaidynės vyks rugsėjo mėnesio pirmąjį savaitgalį.

— **Chicagoje** yra ruošiamas kandidatų sąrašas rinkimams į FASK'ą (Fizinio Auklėjimo ir Sporto komitetą), kuris yra Sporto sąjungos vyr. organas.

— **A. Kunickas**, praėjusiais metais atvažiavęs iš Brazilijos ir žaidęs futbolą Lituanicos komandoje, praėjusį antradienį grįžo atgal į Braziliją. Ten žada kiek pabuvoti, sukurti šeimą ir Chicagon yra numatęs vėl atvykti šių metų spalio mėn.

— **Pabaltiečių** futbolo pirmenybės yra numatyta pravesti rugpiūčio mėn. 26—27 d. d. Chicagoje. Jų pravedimu šiemet rūpinasi lietuviai.

— **Liepos mėn. 28 d. Soldiers** Field įvykusios futbolo (soccer) rungtynės sutraukė 18,000 žiūrovų. Pirmose rungtynėse Chicago rinktinė sutvarkė JAV mėgėjų taurės laimėtoją — St. Louis Kutis net 6:0. Svarbiausiame susitikime Austrijos Rapid komanda sunkiai (5:4) įveikė Ispanijos Espanol. Šios rungtynės buvo išmargintos gražiais deriniais, retai matomais šiame krašte.

— **Chicagos** latvių futbolo komanda sekmadienį Chicagoje įveikė Toronto latvius 6:1 ir laimėjo Š. Amerikos latvių meisterio varda.

— **JAV lengvaatlečiai** po rungtynių prieš Sov. Sąjungą, turėjo daugiau susitikimų Europoje. Vyrai laimėjo visus 3 susitikimus, o moterys — visus pralaimėjo. Amerikiečiai įveikė V. Vokietiją 120:91, Angliją 122:88, Lenkiją 121:91, o moterys prieš savo varžoves prakišo 38:66, 50:56, 49:57.